КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 143 (8883).

1986 йил 23 июль чоршанба

Баҳоси 3 тийин.

ҒАЙРАТ-ШИЖОАТИМИЗ — ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИККА!

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ СЕССИЯСИДАН

Илгари хабар қилинганидек, ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советининг саккизинчи сессияси бўлиб ўтди.

Сессия бошланиши олдидан Совет партия группасининг мажлиси бўлди. Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов мажлисни олиб борди.

Партия группаси сессияни олиб бориш ва унинг кун тартибини тасдиқлади ҳамда депутат-коммунист, Бекобод шаҳар ижроия комитети раиси Э. А. Аҳмедовнинг депутатлик группалари куч-ғайратини шаҳар корхоналарида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштиришга сафарбар этиш юзасидан олиб борилаётган ишлар тўғрисидаги ҳисоботини муҳокама қилди.

Партия группаси мажлисида Бекобод шаҳар ДОСААФ автомобиль мактаби бошлиғининг ўринбосари, область Советининг саноат бўйича доимий комиссияси аъзоси А. Я. Акимов, Бекобод темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари комбинати ишчиси, план-бюджет доимий комиссияси аъзоси В. Т. Дозорова, область партия комитетининг енгил саноат ва халқ истеъмол моллари бўлими мудири, область Советининг депутати К. М. Йўлдошева сўзга чиқдилар.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди.

Сессияни область ижроия комитети раиси П. М. Абдураҳмонов очди. Янгийўл шаҳридаги 107-автокорхона аккумуляторчиси, депутат С. Н. Бекиров сессия раиси қилиб, Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари, депутат Г. С. Миразимова сессия секретари қилиб сайландилар.

Сессияда янги сайланган депутатларнинг ваколатларини тан олиш тўғрисида мандат комиссиясининг доклади тингланди.

Депутатлар 1986—1990 йилларда областни иқтисодий ва социал ривожлантириш плани ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Советлари ва хўжалик органларининг партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми қарорлари асосида халқ хўжалиги комплекси самарадорлигини ошириш соҳасидаги вазифаларини муҳокама қилдилар. Шу масала юзасидан область ижроия комитетининг раиси П. М. Абдураҳмонов доклад қилди. План-бюджет доимий комиссияси раиси С. Р. Тўлаев қўшимча доклад қилди.

Музокараларда депутатлардан Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари Б. С. Камолов, Нариманов шаҳридаги «Водремстроймаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси Л. Н. Яковлева, Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Э. М. Рўзиев, Оҳангарон районидаги С. Раҳимов номли совхоз директори С. Б. Болашев, Бекобод районидаги «Далварзин» совхози ишчиси Р. Бобораҳимова, Ангрен шаҳар ижроия комитети раиси С. Н. Холмирзаев, область тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ғалаба районидаги якка буюртма билан кийим тикиш ва ремонт қилиш фабрикаси тикувчиси Н. Ф. Курносова қатнашдилар.

Шунингдек, Олмалиқ кон-металлургия комбинати директори В. Н. Сигедин, билан Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори К. Ғ. Содиқовнинг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қонунларига риоя этиш, ишловчиларнинг меҳнат ва маиший шароитларини яхшилаш тўғрисидаги ахборотлари ҳамда область Советининг табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш, турар-жой-коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш бўйича доимий комиссияларининг шу масала юзасидан бирлашган қўшма докладлари тингланди. Бу ҳақда Ўрта Чирчиқ район марказий касалхонаси бўлим мудири, турар-жой-коммунал хўжалиги ва ободонлаштириш бўйича доимий комиссия аъзоси Ф. Ҳ. Ҳасанова доклад қилди.

Шу масала юзасидан бўлган музокараларда депутатлардан Янгийўл шаҳар ижроия комитети соғлиқни сақлаш бўлими мудири О. Ҳ. Абдуллаева, ва Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводи қозончиси В. В. Давидюклар иштирок этдилар.

Сессияда шунингдек, халқ депутатлари область Советн доимий комиссиялари, область халқ контроли комитети ва область суди составидаги айрим ўзгаришлар тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Муҳокама этилган барча масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

В. Ф. Шек бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилинди.

А. Х. Умархўжаев область халқ контроли комитети раисининг ўринбосари қилиб тасдиқланди.

А. И. Липатов область судининг раиси қилиб сайланди.

Э. Бурхонов, Т. Н. Қорабоев, Ф. А. Маҳмудова, М. Хўжаев, О. А. Эрматовалар область судининг аъзолари қилиб сайландилар.

Бу беш йилликда областни иқтисодий ва социал ривожлантириш юзасидан депутатлар эътиборига ҳавола этилаётган план лойиҳаси, — деди П. М. Абдураҳмонов.— КПСС XXVII съезди қарорлари, мамлакатни 1986—1990 йилларда ҳамда 2000 йилгача бўлган даврда иқтисодий-социал ривожлантиришнинг Асосий йўналишлари асосида ишлаб чиқилган. Унда КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми кўрсатмалари мужассамлангандир. План лойиҳасини тузишда область бўлимлари ва бошқармалари, район ижроия комитетлари, ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари қатнашдилар, сайловчиларнинг наказлари, область Советининг доимий комиссиялари таклифлари эътиборга олинди.

Область партия комитетининг пленуми областнинг беш йиллик план лойиҳасини кўриб чиқди ва асосан тасдиқлади. Планни ишлаб чиқишда асосий эътибор фойдаланилмаётган мавжуд резерв ва имкониятларни излаб топиш, ҳар йили бир маромда ўсиш суръатларини таъминлаб Асосий йўналишлар бўйича топшириқларни бажаришда энг юқори даражага эришишга қаратилди.

Ҳаракатдаги фонд ва қувватлар самарасини ошириш саноат ишлаб чиқариши суръатини оширишнинг асосий манбаидир. Саноат маҳсулотлари умумий ҳажмининг 75 процентига яқинини фақат шунинг ҳисобига кўпайтириш ва фақат тўртдан бир қисминигина янги корхоналар қуриш ҳисобига ошириш планлаштирилмоқда. Саноат ишлаб чиқариши камида 28 процент, меҳнат унумдорлиги эса 22 процент ортиши лозим. Барқарорликка, айрим тармоқларда эса фондлар самарадорлигигини оширишга эришиш зарурдир. 1990 йилда техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция ишларига ажратиладиган сарфни 30 процентдан 50 процентга кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Қувватлардан фойдаланиш йирик проблемалардан биридир. Сменада ишлатиш коэффициенти область саноати бўйича икки ҳиссага етказилди. Бу 1,7 миллиард сўмлик қўшимча маҳсулот демакдир.

Планни ишлаб чиқишда асосий эътибор ёнилғи-энергетика комплекси параметрларига қаратилди. 1990 йилда электр қуввати ишлаб чиқаришни 1985 йилдагига нисбатан 1,3 баравар кўпайтириш назарда тутилмоқда. Бундай ўсишда Янги Ангрен ГРЭСидаги 4 та энерго блоклардан фойдаланиш назарда тутилмоқда. Бу энерго блокларнинг нормал ишлаб туриши учун 12 миллион тонна кўмир етказиб бериш керак бўлади. Бироқ Ангрен кўмир разрези 1990 йилда фақат 7 миллион тонна кўмир ишлаб чиқаришни мўлжаллаган. Демак Сибирдан кўмир ташиб келтиришга мажбур бўлинади, унинг таннархи анча юқори бўлади. «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси бунга йўл қўймаслик чораларини кўриши керак.

Ҳозирги вазифа ёнилғи энергетика ресурсларини ўтган беш йилликдагига нисбатан икки баравар кўп тежашдан иборатдир. Иккиламчи ресурслардан фойдаланиш ишлаб чиқариш ҳажмини оширишнинг катта резервидир. ГРЭС золошлаки, кўмир ҳавзалари каолини, Олмалиқ химия заводининг фосфогипс чиқитлари ана шундай ресурслардан ҳисобланади. Енгил бетондан девор блоклари, золошлак чиқитлари қўшилган портланд-цемент, Ангрен коалин чиқитлари қўшилган йирик керамик плиталар ишлаб чиқариладиган қатор ишлаб чиқариш ва технология линияларини қуриш назарда тутилмоқда.

Беш йилликда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажми 1,3 баравар кўпаяди. Бунга энг аввало мебель, маҳаллий, енгил саноатни ривожлантириш ҳисобига эришилади. Пойабзал ишлаб чиқариш 1,5 баравар, ички трикотаж 2,9 баравар кўпаяди. Уларнинг сифати кескин оширилади. Умуман областда олий сифатли маҳсулотлар ҳажмини икки баравар кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Аммо шу билан бирга «Лаззат» ишлаб чиқариш кондитер бирлашмаси, Паркент тикувчилик фабрикаси, Янгитошкент консерва ва Олмалиқ мебель комбинатлари ишлаб чиқараётган маҳсулотлар ҳозир фақат омборларда турибди. Бу корхоналарнинг раҳбарлари маҳсулот сифатига бўлган муносабатларини тубдан ўзгартиришлари, ўз корхоналарининг зарар кўрсатиб ишлаётганлиги, сон кетидан қувганликлари учун шахсан жавоб беришлари кераклиги ҳақида ўйлашлари лозим.

Ўзбекистон металлургия заводида ишлаб чиқарилаётган сирланган идишлар, Чирчиқ пойабзал фабрикаси маҳсулотлари, «Ўзбекхиммаш» заводининг химиявий асбоб-ускуналар ва компрессорлари юзасидан ҳамон рекламациялар келиб турибди. Чирчиқ трансформатор заводи, Ангрен керамика ва Оҳангарон қурилиш пластмассаси комбинатларида сифати юқори категорияли маҳсулот миқдори жуда кам.

Транспортда сон ва сифат кўрсаткичлари кескин ошади. Темирйўл транспортида 2-йўллар қурилади, электр қуввати билан ишлашга ўтказилади, составларнинг ўртача тезлиги оширилади. 1990 йилнинг охирига бориб газ билан ишлайдиган автомобиллар сонини тўрт баравар ошириш мўлжалланмоқда.

Ўн иккинчи беш йилликда қурилишга ўтган беш йилликдагига нисбатан анча кўп маблағ сарфланади. Шунга биноан капитал маблағлардан самарали фойдаланиш ва ўзлаштириш юзасидан масъулият ҳам ошади. Ўтган беш йилликдагига нисбатан 1,5 баравар кўп асосий фондларни ишга тушириш мўлжалланмоқда. Бироқ бу тармоқдаги ишнинг аҳволи жуда тиғиз бўлиб қолаётир. Тугалланмаган қурилишлар ҳажми ҳамон юқори.

Турар-жойларни қуриб фойдаланишга топшириш асосан Оҳангарон, Ангрен, Олмалиқ, Янгиобод шаҳарлари, Ғалаба ва Тошкент районларида жиддий муаммо бўлиб турибди. Мактаб, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, касалхона ва поликлиникалар қурилиши суст олиб борилмоқда.

План лойиҳасида турар-жой қурилишини кенгайтиришга алоҳида эътибор берилган. 2,3 миллион квадрат метр ёки ўн биринчи беш йилликдагига нисбатан 1,3 баравар кўп уй-жойни фойдаланишга топшириш мўлжалланган. Аммо шу билан бир вақтда аҳолини уй-жой қуриш кооперативларига жалб этиш учун улар ўртасида етарли иш олиб борилмаяпти. Қурилишнинг бориши устидан яхши назорат ўрнатилмаган. 12 та район маркази ва шаҳарда турар-жой қурилиш кооперативлари тузилмаган. Шунингдек, хўжалик ҳисобида турар-жой қуришни кескин кўпайтириш планлаштирилаётганига қарамай бу иш яхши олиб борилмаяпти. Область маҳаллий Советлари бу масалаларни ҳал этиш учун қатъий курашишлари, ишни белгиланган муддатларда бажариш учун хўжалик раҳбарларининг масъулиятларини ошириш чораларини кўришлари зарур.

Шундан сўнг докладчи агросаноат комплексини ривожлантириш вазифалари хусусида тўхталди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ўртача йиллик умумий ҳажмини 8 процент, шу жумладан, сабзавотни 15,8 процент кўпайтириш, бунга фақат ишлаб чиқаришни интенсивлаш ҳисобига эришиш мўлжалланган. Ўн биринчи беш йилликда сарфланган йирик капитал маблағлар энди ўз самарасини бериши керак. Пахта тайёрлаш планини бирмунча камайтирган ҳолда ундан тола чиқишини анча кўпайтириш вазифаси қўйилмоқда. Бунга эришиш учун колхоз-совхозлар билан пахта тозалаш заводлари ўртасидаги ўзаро алоқани қайта қуриш, пахтачиликда шу пайтгача йўл қўйилган ярамас иллатларга барҳам бериш керак бўлади.

Пойтахт области пахтачиликдаги сермеҳнат жараёнларни механизациялашда анча ишлар қилганлиги билан фахрланса арзийди. Ўтган йили пахта майдонларида 4,6 миллион ишчи куни сарфланди. Бу ишларга жалб этилган аҳолига меҳнат ҳақидан ташқари фақат хизмат кўрсатишнинг ўзига 1,2 миллион сўм сарфланди. Афсуски, кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари бундан тўғри хулоса чиқариб олмадилар. Пахта териш техникасининг бу йилги мавсумга тайёрлигини қониқарли деб бўлмайди.

Тошкент шаҳри аҳолисини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашни тубдан яхшилаш мақсадида бу беш йилликда сабзавот тайёрлашни 34 процент, картошка, мева ва узум тайёрлашни 1,5 баравар кўпайтириш керак бўлади. Меҳнаткашлар дастурхонига йил давомида мева-сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун самарали, яхши йўлга қўйилган сабзавот конвейерини вужудга келтириш зарур. Бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Фақат улардан тўла ва охиригача фойдаланиш лозим. Область агросаноат комитети, район ижроия комитетларининг раҳбарлари теплица хўжаликларини куз-қиш даврларида маҳсулот етиштиришга тайёрлашни алоҳида назорат остига олишлари керак.

Областда 6 та ўрмон хўжалиги мавжуд. Уларнинг кўпи ёнғоқ, олча, зирк ва бошқа ёввойи ҳолда ўсувчи мевали ўсимликлар кенг тарқалган зонада жойлашгандир. Шунга қарамай ўтган йили бу хўжаликларда 22 тонна ёнғоқ ва 200 тонна атрофида бошқа ёввойи мева ҳосили тайёрланди, холос. Ҳолбуки, мутахассисларнинг ҳисоб-китобига қараганда ортиқча сарф-харажатларсиз маҳсулот тайёрлашни уч-тўрт баравар кўпайтириш мумкин. Афтидан ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмаси томонидан маҳсулот тайёрлашни планлаштириш масаласини область план бўлими қатъий назорат остига олиши керак кўринади. Маҳаллий Советлар, айниқса, Оҳангарон, Бўстонлиқ, Паркент ва Пискент районлари ижроия комитетлари эса ўрмон хўжаликлари иши билан жиддий қизиқишлари керак.

Ўн иккинчи беш йиллик плани лойиҳасида гўшт тайёрлашни 30 процент, сут тайёрлашни 19 процент, тухум тайёрлашни 32 процент кўпайтириш мўлжалланмоқда. Бу жуда тиғиз, аммо реал вазифадир. Мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтириш бу масалани ҳал этишда бош омил ҳисобланади. Аммо, бу йил бедани ўриб-йиғиб олиш технологиясида пала-партишликка йўл қўйилмоқда. Кўпгина хўжаликлар ҳар бир ўримни 30—35 кунга чўзиб юборишмоқда. Бу эса ҳосилнинг маълум қисмини йўқотишга, пичан ва сенаж сифатининг пасайишига олиб келаётир. Кўплаб район ва хўжаликларда табиий пичан жамғариш имкониятларидан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Меҳнатга яроқли аҳоли бу ишга яхши жалб этилмаяпти. Озуқа жамғаришда коллектив пудрат усулини қўллаш энг тўғри йўлдир. Ишга бундай ёндошиш Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз ва «Чиноз» совхоз-техникумига июлнинг бошидаёқ йиллик планнинг 70 процентн миқдорида дағал озуқа тайёрлаб қўйиш имконини берди. Шу райондаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози ва «Чиноз» совхоз-техникумида ўтган ярим йил давомида ҳар бир сигирдан 1600 ва 2000 килограммдан сут соғиб олинди, молларнинг бир кеча-кундуздаги ўртача семириши 674 ва 585 граммни ташкил этди. Аммо буларнинг ибратли ишлари бошқа хўжаликлар томонидан қўллаб-қувватланиб кенг оммалаштирилаётгани йўқ. Шунинг учун ҳам тайёрланаётган озуқанинг сифати паст, 1 центнер маҳсулот учун нормадагидан 2—3 баравар кўп озуқа сарфланмоқда.

(Давоми 2-бетда).

• *Саноат корхоналарида*

ЯРИМ ОЙ ИЛГАРИЛАБ

2-УИСОЗЛИК комбинатининг 2-қурилиш бошқармасида вақтдан ўзиб ишлаётган коллективлар кўп. Николай Ванин етакчилигидаги комплекс бригада ана шундай пешқадам коллективлардан ҳисобланади. Бригада пудрати асосида ишлаётган бинокорлар шу кунларда Ивановолик тўқимачилар массивида 120 квартирали турар-жой биносини бунёд этмоқдалар. Улар кунлик нормаларини 15—20 процент ошириб бажариб, графикдан ярим ой илгарилаб кетишган. Монтажчи Александр Аркушин, пайвандловчи Тамара Успининалар коллектив муваффақиятига ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшмоқдалар. 19 кишилик бу аҳил коллектив суръатни бўшаштирмай, йиллик планни Улуғ Октябрь байрамига бажаришга аҳд қилган.

М. ФЕЛЬДМАН.

ҚЎЛ МЕҲНАТИ ТУГАТИЛДИ

Тошкент тепловоз ремонти заводи чўян қуйиш цехи рационализаторлари печни тўлдириш муддатини уч баравар қисқартирдилар. Илгари беш киши тонна-тонна шихталарни печга курак билан ташларди, эндиликда бу жараён тўла механизациялаштирилди. Бу эса қуйилма сифатига ҳам, меҳнат шароитига ҳам баракали таъсир қилди.

Заводда Н. Ажемиров, В. Шамовский, Р. Иззетуллаев ва бошқа новаторларнинг номларини фахрланиб тилга оладилар. Улар кўп ишчиларнинг меҳнат шароитларини яхшиланга ёрдам бердилар. Бир қанча жараёнлар механизациялаштирилганлиги ва автоматлаштирилганлиги туфайли цехнинг асосий маҳсулоти — тормоз колоткалари ишлаб чиқариш бир ярим баравар кўпайди.

(ЎзТАГ мухбири).

26,5 МИНГ СЎМЛИК ТАКЛИФ

«Узбитхим» ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳар йили бир неча ўнлаб рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилади. Улардан минглаб сўм иқтисодий самара олинади. Бу таклифлар меҳнат унумдорлигини ошириш, қўл меҳнати сарфини камайтириш, маҳсулот сифатини оширишга қаратилгандир.

Корхона бош механиги П. Бахтин, слесарлар Г. Оспанов, Ф. Ашраповлар актив рационализаторлар ҳисобланишади. Яқинда улар сафи яна 2 кишига кўпайди. Бош асбобсоз А. Ким ва слесарь А. Кравцовларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилган таклифлари корхонага 26,5 минг сўм иқтисодий самара келтирди. Янгилик натижасида синтетик хом ашёнинг исроф бўлиши камайди ва иш жараёнида уни ҳисобга олишни назорат қилиш янада яхшиланди.

Ш. НАБИХЎЖАЕВА.

Мусобақа ғолибларига байроқлар

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1986 йилнинг биринчи ярмида чорвачиликни ривожлантириш борасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилади:

Жиззах области,

Тошкент области,
Қашқадарё областидаги Усмон Юсупов району,

Қорақалпоғистон АССРдаги Ленинобод району,
Самарқанд областидаги Советобод району,

Бухоро областидаги Пешку району,

Жиззах областидаги Ғаллаорол району.

Қуйидаги коллективлар 1986 йилнинг биринчи ярмида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасининг ғолиблари деб топилди:

Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл районидаги Ильич номли колхоз,

Самарқанд область, Жомбой районидаги Жданов номли колхоз, Тошкент область, Бекобод районидаги Ленин номли колхоз, Қашқадарё область, Китоб районидаги «Шарқ Юлдузи» совхози, Самарқанд область, Пастдарғом районидаги Ильич номли совхоз, Тошкент область, Ғалаба районидаги В. Н. Волков номли совхоз, Фарғона область, Риштон районидаги Навоий номли совхоз, Жиззах область, Арнасой районидаги Рокоссовский номли совхоз, Самарқанд область, Каттақўрғон район Каттақўрғон қорамолни сўқимга боқиш саноат комплекси,

Самарқанд область, Булунғур район матлубот жамиятининг бўрдоқичилик хўжалиги,

Тошкент область, Орджоникидзе районидаги Ильич номли паррандачилик ишлаб чиқариш бирлашмаси,

Навоий балиқчилик хўжалиги.

ТЕХНИКА РЕМОНТИ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

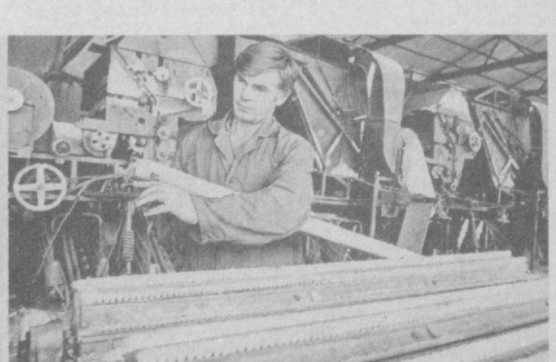

✦ ҒАЛАБА районидаги «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхози механизаторлари йиғим-терим техникасини мавсумга барвақт шай қилиб қўйиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозиргача мавжуд 110 та пахта терим машинаси ремонтдан чиқариб қўйилди. Совхозда шунингдек, бошқа машина ва механизмларни созлаш ҳам жадал боряпти. Суратларда: (ўнгдан) илғор слесарь С. Немировский. У кўсак териш машинасини ремонт қилмоқда; совхоз марказий ремонт устахонаси халқ контроли группасининг раиси В. Салмов ва устахона мудири А. Кимсанов ўртоқлар иш сифатини кўздан кечиришмоқда.

Р. Галиев фотолари.

ИШДА ТАРТИБ БЎЛМАГАЧ

ОҚҚЎРҒОН райони деҳқонлари бу йил юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Улар давлатга 60 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан зиммаларига юксак мажбурият олишган. Бу ҳосилнинг 39 минг тоннасини эса «зангори кема»лар ёрдамида териб олиш планлаштирилган. Йиғим-теримда мавжуд 386 та терим агрегати ва бошқа машина-механизмлар ишлатилади. Шу кунгача жами терим агрегатларининг 269 таси ремонтдан чиқариб бўлинди. Булардан ташқари ОВХ пуркагичлари, кўрак териш машиналари, прицеплар ва юк ортувчи механизмларни созлаш ишлари ҳам давом эттирилмоқда.

«Оққўрғон» совхози механизаторлари йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказишга пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Техника ремонти ишларида намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Хўжаликда шу кунгача йиғим-терим мавсумида ишлатилувчи барча машина ва механизмлар сифатли ремонтдан чиқарилиб, тайёрлик чизиғига келтириб қўйилди. С. Сегизбоев номли совхоз ҳамда Вотинцев номли колхоз механизаторлари ҳам бу ишларда алоҳида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Мазкур хўжаликларда техника ремонти тугалланиш арафасидадир.

Пахта йиғим-терим мавсумига ҳамма хўжаликларда ҳам пухта тайёргарлик ишлари олиб борилаяпти деб бўлмайди. Айниқса, райондаги «Ленинобод» ва «Озод» колхозларида техника ремонти ишлари яхши ташкил этилмаган. «Ленинобод» колхозида ҳозиргача жами 37 та терим агрегатининг атиги 18 таси, «Озод» колхозида эса 21 та машинанинг эндигина 12 таси ремонтдан чиқарилди, холос. Мазкур хўжаликларда техника ремонти ҳақида гап кетгудек бўлса колхоз раҳбарлари запас қисмлар етишмаслигини рўкач қилишади. Бироқ бой берилаётган резерв ва имкониятлар ҳақида лом-мим дейишмайди.

Илғор меҳнат коллективларида барча ишлар ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этилади. Техника ремонтида қатнашаётган механизаторлар учун етарли шарт-шароитлар яратиб берилади. Бироқ юқорида номлари келтирилган колхозларда ана шу муҳим ишга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Меҳнат мароми, интизоми бузилиш ҳоллари содир бўлмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасида қатъий план ва меҳнат интизоми, уюшқоқлик, тартиб бўлмаса самарали экономика ҳам бўлмаслиги, меҳнат мароми бузилган тақдирда нақадар кўп зарар кўрилиши, план-топшириқлари ва маҳсулот етказиб бериш шартномалари барбод бўлиши, моддий техника таъминотидаги камчиликлар, айрим ходимларнинг ношудлиги ёмон оқибатларга олиб келиши алоҳида таъкидланган. Шундай экан, «Ленинобод» ҳамда «Озод» колхозлари раҳбарлари, мутахассислари йиғим-терим мавсумига тайёргарлик ишларини авж олдиришлари, йўл қўйилаётган камчилик ва нуқсонларни зудлик билан бартараф этишлари керак. Район агросаноат бирлашмаси раҳбарлари ва мутахассислари мазкур хўжаликларга белгиланган планларни бажарилишини таъминлаш учун ҳар томонлама ёрдам кўрсатишлари, назоратни кучайтиришлари лозим.

Т. ОМОНОВ,
Қ. ҒУЛОМОВ.

ҒАЙРАТ-ШИЖОАТИМИЗ — ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИККА!

(Боши 1-бетда).

Бундан буён ана шундай камчиликлар билан муроса қилиб бўлмайди. Энди бундай хўжасизлик, исрофгарчилик учун фақат область ва район агросаноат бирлашмаларигина эмас, балки колхоз-совхозларнинг раҳбарларига нисбатан ҳам талабчанлик кучайтирилади. Депутатларнинг хўжалик экономикаси масалаларига актив аралашувлари ҳам муҳимдир.

Ўн иккинчи беш йилликда,— дея давом этди докладчи,— меҳнаткашларнинг пул даромадларини ошириш мўлжалланмоқда. Аҳолининг иш ҳақи ва харид қилиш қобилияти кескин ошади. 1990 йилда ноистеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқаришни 1,5 баравар кўпайтириб, уларнинг сифатини ошириш назарда тутилмоқда. Шунингдек, уларнинг тури ҳам кўпайтирилади. Чакана товар обороти ҳажмини спиртли ичимликлар реализациясини ҳисобга олмаган ҳолда 1,3 баравар кўпайтириш планлаштирилган.

Шу муносабат билан савдонинг моддий-техника базасини ривожлантириш соҳасида кескин силжишга эришиш лозим. Бу айниқса, матлубот кооперациясига тааллуқлидир. Область матлубот жамияти корхона ва ташкилотлари ўтган ярим йилда чакана товар обороти ҳажмига нисбатан 29 миллион сўм кам бердилар. Бу соҳадаги савдо корхоналарининг ярми топшириқни уддалай олмаяпти. Область матлубот жамияти раҳбарлари (А. В. Ли, М. З. Микаэлян, Р. А. Исломов ўртоқлар) ўз ишларига танқидий муносабатда бўлмаяптилар. Бунинг устига ишни барбод қилаётган лавозимли шахсларга нисбатан муросасозлик қилмоқдалар. Бундай аҳвол билан келишиб бўлмайди. Шаҳар ва район ижроия комитетлари ҳар бир савдо корхонаси, саноат иши билан яқиндан танишиб, уларнинг озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш соҳасидаги фаолиятларини кузатишлари керак. Савдо корхоналарини қолоқликдан олиб чиқиш лозим.

План лойиҳасида 1990 йилга бориб хизмат кўрсатиш ҳажмини 1,7 баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Ҳозир эса аҳоли жон бошига 24 сўмликдан камроқ хизмат кўрсатилмоқда. Бу Болтиқбўйи республикаларидагига нисбатан бир неча баравар камдир. Паркент, Янгийўл, Оққўрғон, Оҳангарон ва Бекобод районларида эса областнинг ўртача кўрсаткичидан ҳам паст. Область бўйича ярим йиллик маиший хизмат плани бажарилмай қолди.

Маиший хизмат системасида планни қандай бўлмасин бажаришга интилиш туфайли, майда партияларда маҳсулот ишлаб чиқариш кескин ошиб, айрим ўринларда 80—90 процентга етмоқда. Натижада савдода ўтмай қолаётган бундай тайёр моллар ҳозир 3,5 миллион сўмликни ташкил этмоқда. Маиший хизмат бошқармаси бошлиғи ўртоқ Азимов бу ишда активлик кўрсатиши, тармоқ ишини яхшилашнинг йўлини излаб топиши, шаҳар ва район ижроия комитетлари ҳамда колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари эса зарур хоналар ажратиб беришлари керак. 28 та колхоз ва совхозда, 147 та корхонада область маиший хизмат корхонаси учун хона ажратиб берилмаган. Пулли хизматни ривожлантириш муҳим ишдир. Унинг ҳажми беш йилликнинг охирига бориб ўтган йилдаги 135 миллион сўмдан 260 миллион сўмга кўпаяди. Турар-жой коммунал хўжалиги, маданият, соғлиқни сақлаш, алоқа, юстиция, савдо, область касаба союзлари Совети, физкультура ва спорт комитети ташкилотлари ҳам шу йўлдан боришлари керак.

Докладда халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият ва бошқа социал соҳаларнинг моддий базасини мустаҳкамлашга қаратилган комплекс тадбирлар тўла шарҳлаб берилди. 84,4 минг ўринли мактаб ва 21,1 минг ўринли мактабгача бўлган болалар муассасалари фойдаланишга топширилади. Булар ўн биринчи беш йилликдагига нисбатан 1,5 ва 1,3 баравар кўпдир. Ўқувчилар сони кўпаяди ва ҳунар-техника билим юртлари базаси мустаҳкамланади. Шу билан бирга мактабларни ислоҳ қилиш ҳозирча суст бормоқда. Болаларни ўқитиш ва тарбиялаш сифати, компьютер соҳасидаги билимларни эгаллаш бўйича жиддий ўзгаришлар бўлмаяпти, КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган кенгашида ана шу масалаларга эътибор берилди. Мактаб ислоҳотини амалга оширишни қатъийлик билан тезлаштириш керак.

Шифохоналардаги ўринлар сони ва поликлиника хизматлари даражаси ҳали жуда паст. Шунинг учун ҳам план лойиҳасида ўтган беш йилдагига нисбатан 1,6 баравар кўп шифохона ва 1,3 баравар кўп поликлиника қуриб ишга тушириш назарда тутилмоқда. Медицина хизмати сифатини ошириш область соғлиқни сақлаш бўлими ва унинг жойлардаги органлари учун энг асосий вазифа бўлиб қолмоғи керак. Область соғлиқни сақлаш бўлими раҳбарлиги — М. Ф. Бекнозова, Р. Т. Султонов, И. Р. Конрад ўртоқлар учун тармоқдаги мавжуд камчилик ва нуқсонларни активлик билан бартараф этиш, иш самарадорлигини кескин ошириш пайти келди. Область ижроия комитети раисининг ўринбосари Д. Н. Жаҳонгирова бу соҳадаги иш билан чуқурроқ ва конкретроқ шуғулланиши, кадрларга нисбатан талабчанроқ бўлиши керак.

Республика партия активи йиғилишида, деди ўртоқ Абдураҳмонов, социал адолатнинг ҳамма ерда ва ҳар доим ҳам тантана қилавермаслиги, ўн минглаб кишиларнинг ҳеч қаерда ишламай, пешона тери билан топилмаган маблағлар ҳисобига яшаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Ўтган 6 ой давомида ички ишлар органлари томонидан рейдлар ўтказилиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини областдан ташқарига олиб чиқиб кетаётган 800 дан кўпроқ юк ва автомобиль машиналари ушланди ва 20 минг тонна сабзавот, мева мусодара қилинди. Улар орасида «Ташоблтрансэкспедиция» (И. Ш. Шомансуров), Ғалаба районидаги Ҳамза номли колхоз (Қаршибоев), «Узплодоовощтранс»нинг биринчи автотранспорт корхонаси (А. М. Маҳкамов), Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг 11-автобазаси ва бошқа ташкилотларнинг транспорт воситалари бор. Текширув шуни кўрсатдики, ташқарига олиб чиқиб кетилаётган ана шу маҳсулотларнинг асосий қисми колхоз ва совхозларнинг далаларидан ўғирланган. Ўтган ярим йил ичида ОБХСС ходимлари областда ўнлаб ана шундай ҳодисани аниқлашди. Область ички ишлар бошқармаси ўз ишини активлаштириши керак ахир. Шаҳар ва район ижроия комитетлари қонунни муҳофаза қилувчи органлар жамиятимизда текинхўрларча яшаётган кишиларга нисбатан кўриладиган чораларни фақат қатъийлаштирибгина қолмай, балки тарбиявий, ташкилотчилик ва профилактика ишларини ҳам кучайтиришлари лозим.

Докладчи экономикада бугун юзага келаётган сифат силжишлари ҳақида тўхталар экан план ва молиявий органларнинг ўз ишига янгича ёндошиши зарурлигини уқдириб ўтди. Афсуски, бўлим ва бошқармалар аппаратлари ходимлари янгиликка ҳамон суст эътибор бермоқдалар, ўзлари бошқараётган тармоқлардаги ишни қайта қуриш тўғрисида таклифлар киритмайдилар, улар фақат маълумотларни тўплаш ва қоғозбозлик билан шуғулланмоқдалар. Область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Йўлдошев ва унинг ўринбосарлари иш услубларини тубдан ўзгартиришлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, бўлимлар ва бошқармалар, корхона ва ташкилотлар билан алоқани янада мустаҳкамлашлари ва шу йўл билан планлаштиришни, иқтисодий ва социал программалар комплексини ишлаб чиқишни, уларни бажариш устидан назорат ўрнатишни, экономикани бошқариш юзасидан конкрет таклифлар тайёрлашни таъминлаш соҳасидаги ўз ҳуқуқларидан тўлароқ фойдаланишлари лозим.

Яқинда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси маҳаллий Советларнинг ролини ва уларнинг социал-иқтисодий ривожланиш планларини бажаришдаги масъулиятини ошириш чораларини маъқуллади. Советлар ўз территорияларида ҳақиқий хўжайин даражасига ҳали кўтарилганларича йўқ. Улар корхона, ташкилот, колхоз ва совхозлар экономикасига кам, кўп ҳолларда эса истар-истамас аралашмоқдалар. Турар-жой, мактаб, болалар муассасалари, соғлиқни сақлаш объектларини қуриш муддатлари бузилаётган, савдо ва маиший хизматни ривожлантириш яхши таъминланмаётган бир пайтда маҳаллий Советлар бу ишларга лозим даражада таъсир ўтказмаяптилар, масалани сессияда кўриш, қолоқ участкаларда депутатлик постларини ташкил этиш, тегишли ташкилотлар раҳбарларига сессияларда сўров билан мурожаат қилиш каби таъсирчан воситалардан фойдаланмаяптилар.

Биз ишни шундай қайта қуришимиз керакки, ҳар бир депутат, ҳар бир доимий комиссия маълум иш участкасига оталиқ қилсин, ишни яхшилашнинг актив ташкилотчиси бўлсин. Ахир, Советларга катта ваколатлар бериб қўйилган. Бу эса бизнинг ҳаётга, экономиканинг аҳволига нисбатан одамлар ҳақида қайғуришдаги масъулиятимизни ҳам оширади.

Шубҳа йўқки, деди пировардида ўртоқ Абдураҳмонов, областнинг 12 минг депутати ўз фаолиятларини янада активлаштириб, бутун куч-ғайратларини белгиланган планларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этадилар.

ДЕПУТАТЛАР ТАКЛИФ КИРИТАДИ, МАСЛАҲАТ БЕРАДИ, ТАНҚИД ҚИЛАДИ

БАРЧА РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛАЙЛИК

Б. С. КАМОЛОВ,
Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари

Район ва Нариманов шаҳри меҳнаткашлари ўтган ярим йилликда ўз олдиларида турган вазифани асосан уддаладилар. Планга қўшимча 2 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Капитал қурилиш плани бажарилди. Ўтган йилдагига нисбатан кўпроқ чорвачилик маҳсулотлари етиштирилди ва тайёрланди.

Аммо тезроқ бартараф этишимиз зарур бўлган камчиликларимиз ҳали кўп. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари Советларнинг партия группалари ва коммунист депутатларнинг бутун ишни қайта қуришдаги активликларини оширишга, уларнинг ҳамма ерда дадил ҳаракат қилишларига эришгани йўқ.

Партиянинг бугунги кунда турар-жой қурилишини кенг қулоч ёйдириш масаласига қандай аҳамият бераётганлиги маълум. Бизнинг районимиз маркази бўлган Тўйтепа шаҳрида канализациянинг йўқлиги туфайли турар-жой қурилиши оқсаб қолаяпти. Маданият саройи, алоқа уйи ва бошқа объектлар ҳам шу сабаб билан тўхтатиб қўйилди. Бу муаммони ҳал этишда область ижроия комитетининг ёрдами зарур.

С. Н. ХОЛМИРЗАЕВ,
Ангрен шаҳар ижроия комитетининг раиси

КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми партия XXVII съездида ишлаб чиқилган стратегик йўлдан бориб жамиятни шу беш йилликда жадал ривожлантиришнинг аниқ йўлларини белгилаб берди.

Бизда ҳам Янги-Ангрен ГРЭСи, у билан биргаликда энергетиклар шаҳри Нурободнинг кенгайиши мўлжалланган. Аммо ҳозирнинг ўзидаёқ нурободликларнинг социал талаб ва эҳтиёжлари қондирилмаётганлиги кескин сезилиб турипти. Посёлкада маданият ва маиший хизмат уйлари, шифохоналар, поликлиникаларнинг типовой бинолари, спорт комплекслари йўқ, савдо корхоналари, турар-жойлар етишмайди.

Ўзбекистон ССР Энергетика министрлиги ҳамда «Узбекгидроэнергострой» трестининг ёрдамисиз бу қолоқликни бартараф қилиб бўлмайди. Юқорида тилга олинган объектларнинг ҳаммаси истиқбол планларида ҳисобга олинган. Бироқ, кадрлар соҳасидаги жиддий муаммолар республика Энергетика министрлиги ва «Узбекгидроэнергострой» трестидан бу объектларни энди ҳеч ҳам орқага сурмай, зудлик билан қуришга киришишни илтимос қилишга мажбур этмоқда. Бу, сўзсиз, Янги Ангрен ГРЭСи ва барча ишлаб чиқариш коллективларининг бир маромда ишлашларини таъминлашга ёрдам берган бўлур эди.

Н. Ф. КУРНОСОВА,
область тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ғалаба районидаги кийимларни якка буюртма билан тикиш ва ремонт қилиш фабрикаси тикувчиси

Биз янги беш йилликни бир маромда бошлай олмадик. Районимизда биринчи ярим йиллик план 95,1 процент бажарилди холос. Зотан, маиший хизмат объектлари ёмон аҳволда бўлган бир пайтда планнинг бажарилиши тўғрисида қандай гап бўлиши мумкин. Масалан, районимиздаги кўпгина сартарошхоналар ремонттталаб ҳолга келиб қолганлиги учун санитария-эпидемиология станцияси ходимлари уларни ёпиб қўйишди. Марказдаги ҳаммом эса мана тўрт ойдирки ишламайди. Юқори ташкилотларга қайта-қайта қилинган мурожаатлар беҳуда кетмоқда.

Районимиздаги кўпгина колхоз, совхоз ва саноат корхоналарида ҳам маиший хизмат турлари яхши ривожланмаган. Ҳатто шундай аҳоли пунктлари борки, у ерда ҳеч қандай хизмат кўрсатилмайди. Ўзим ишлаб турган фабрикадан ҳам истаганча мисол келтиришим мумкин. Эскириб кетган асбоб-ускуналарни алмаштириш тўғрисида қайта-қайта гапираяпмиз. Аммо аҳвол ўзгармай қолаяпти. Партия талаб қилаётганидек, ҳеч қандай наф бермаётган қуруқ гаплардан амалий ишга ўтиш пайти келди-ку, ахир.

В. В. ДАВИДЮК,
«Узбекхиммаш» заводининг қозон-пайвандлов цехи қозончиси

Партия ва ҳукуматимиз табиатни, атроф муҳитни муҳофаза қилишга мунтазам жиддий эътибор бериб келмоқда. Бунинг учун катта маблағлар ажратилади. Бироқ шунга қарамай, бизнинг тенгсиз табиий бойликларимиздан ҳамма ерда ҳам оқилона фойдаланилавермайди.

Биз чирчиқликлар учун экология муаммоси, айниқса жиддий бўлиб турипти. Саноат корхоналаримиз ҳар куни ҳавога беҳисоб зарарли моддалар чиқаради. Шунинг учун ҳам шаҳримиз республикадаги ҳавоси энг ифлос шаҳарлардан бири ҳисобланади. Бунга «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати кўпроқ «ҳисса» қўшмоқда. Бундан ташқари «Электрохимпром» бирлашмасидан чиқаётган оқавалар Чирчиқ дарёси сувини булғаб, катта зарар келтирмоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, шаҳар Совети ижроия комитети, саноат корхоналари раҳбарлари аҳволни тузатиш учун ғайрат кўрсатишяпти. Аммо бу ҳали оз. Кўпгина корхоналаримиздаги тозалаш иншоотлари эскириб кетган.

Шаҳримиз ишчиларининг фикри аниқ ва қатъий: хизмат, гражданлик вазифаси ва бурчини бажаришга лоқайд қараётганлардан фақат илтимос қилиш, огоҳлантириш, уялтириш билан кифояланиш, пайти ўтди, энди уларга нисбатан чора кўриш керак.

Шаҳримиз аҳолиси ёзнинг айни иссиқ кунларида дуч келаётган яна бир қийинчилик ҳақида ҳам тўхталиб ўтмоқчиман. Кўпгина турар-жой микрорайонларимиз ёз бошланганидан сўнг сув билан таъминлаш бўйича қатъий графикка ўтказилади. Шу билан бир вақтда «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида сувнинг айланма ҳаракат цикли йўқ бўлганлиги учун химиклар кўплаб тоза ичимлик сувдан ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун фойдаланадилар. Энди бунга йўл қўйиб бўлмайди. Бундай хато ишга чек қўйиш пайти келди.

ФАОЛИЯТИМИЗНИНГ ТУБ ЎЗАГИ

Товоқсой маиший химия фабрикаси коммунистлари ёш ишчи Рузаевни яхши ниятлар билан КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилган эдилар. Лекин у коллектив ишончини оқламади. Юриш-туришда, ишда ўзгариш ясамади. Аксинча ичкиликка берилиб ҳушёрхонага тушди, ўзига ишонч билдирган коммунистлар юзига оёқ тиради.

Хўш, шундай бетайин кишиларни партия аъзолигига қабул қилиш мумкинми? Албатта, йўқ. Коммунистлар уни муҳокама қилиб партия аъзолигига кандидатликдан чиқардилар. Бу қарорни район партия комитети бюроси ҳам тасдиқлади.

Воқеадан кўриниб турибдики, корхона партия ташкилоти Рузаевни КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилишдан олдин уни ҳар томонлама ўрганмаган. Рекомендация берган коммунистлар ҳам энди афсусланмоқдалар. Лекин кейинги пушаймондан фойда йўқ. Бундай масъулиятсизлик билан улар ўз обрўларига путур етказдилар.

Партияга тасодифий кишиларнинг кириб қолишига қарши кураш ҳар бир коммунистнинг виждон иши бўлмоғи керак. Бинобарин, КПСС XXVII съездида ҳам партия сафларининг тозалиги ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиш, партияга тасодифий кишилар кириб қолишига мутлақо йўл қўймаслик, партияга мансабпарастлик ёки бошқа ғараз мақсадлар билан кирмоқчи бўлган кишилар йўлига қатъий ғов солиш лозимлиги алоҳида уқтирилди.

КПССга аъзолик масаласи партия қурилишидаги туб масалалардан биридир. Район партия комитети бу масалага КПСС XXVII съезди талаблари асосида ёндошмоқда. Биз КПССга қабул бўйича кейинги йилларда бажарилган ишларни атрофлича таҳлил қилдик. Шунда йўл қўйилган камчиликлар, тўпланган тажрибалар яққол кўринди.

Кейинги йилларда партия Устави талабларидан чекинган коммунистларга нисбатан қаттиқ чоралар кўрилмоқда. 1981—1985 йиллар ва 1986 йилнинг биринчи квартали мобайнида жиноий хатти-ҳаракатларга йўл қўйган бир неча ёш коммунист партия сафларидан ўчирилди. 12 нафар КПСС аъзолигига кандидат синов даврида ишончни оқламаганлиги учун КПСС сафидан чиқарилди. Кўриниб турибдики, баъзи партия ташкилотлари ёш коммунистларни тарбиялаш, кандидатлик стажининг аҳамиятини оширишда талаб даражасида иш олиб бормаганлар. Партияга қабул қилиш вақтида Устав талабларига риоя этилмаган, кўнгилчанлик қилинган, КПСС сафларига кирувчиларнинг сиёсий, ишчанлик ва маънавий фазилатлари чуқур ўрганилмаган. Айрим коммунистлар рекомендация беришга масъулият билан қарамаганлар. Рекомендация берувчи КПСС сафига кирувчи учун партия олдида жавобгар эканлигини ҳис этмаган.

Район партия комитети камчиликлардан тегишли хулоса чиқариб, комсомол-ёшлардан партияга қабул қилиш ва уларни тарбиялашда ишнинг синалган форма ҳамда усулларидан фойдаланишга ҳаракат қилмоқда. Рекомендация берувчининг масъулиятини бутун чоралар билан оширишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Партия ташкилотларида рекомендация берган коммунистларнинг ҳисоботларини планли равишда тинглаб бориш йўлга қўйилди. Масъулиятни ҳис этмаган айрим коммунистлар жазоландилар.

Умуман район партия комитети КПСС Марказий Комитетининг «Қирғизистон партия ташкилотининг партия сафларига қабул қилиш ва КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялаш соҳасидаги иши тўғрисида»ги қароридан хулоса чиқариб қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Райком бюросида мазкур қарорнинг қандай бажарилаётганлиги муҳокама этиб бориляпти. Кейинги йилларда шу масалада «Хўжакент», «Правда» газетасининг 50 йиллиги» совхозлари, 125-автокорхона партия ташкилотларининг ҳисоботлари тингланди.

Партияга қабул масалалари муҳокама қилинаётган йиғилишларда райком ходимларининг қатнашиши яхши анъанага айланди. Кейинги вақтлар 2-, 97-кўчма механизациялашган колонналарда илғор қурувчилардан Н. Кароманов, Т. Мирзараҳимов, Н. Турғунбоев КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилиндилар. Шу йиғилишларда район партия комитети ташкилий ишлар бўлими инструктори Н. Харанцева, «Хўжакент» совхози, район алоқа бўлими, Ғазалкент консерва заводи партия йиғилишларида эса райком вакиллари Ф. Бадалбоева, А. Кошкинбоев, Т. Тошматов иштирок этдилар.

Улар йиғилиш олдидан қабул масалалари билан атрофлича шуғулландилар. Партия ташкилоти секретари, бюро аъзолари, рекомендация берувчилар ўз тақдирини партия билан боғлашга қарор қилган ёшлар билан суҳбатлашдилар.

Суҳбатларнинг бирида район партия комитети ходимлари «Правда» газетаси 50 йиллиги» совхози бригада бошлиғи Р. Расулматовнинг партия сафига тайёр эмаслигини аниқладилар. Партия ташкилоти ҳам бунга иқрор бўлди. Р. Расулматовга конкрет топшириқлар бериб яна синашда давом этди.

Партияга кирувчига рекомендация берувчи коммунистнинг масъулиятини оширишга эътибор кучайиб бормоқда. Яқинда «Хўжакент» совхози кекса ишчиси Д. Имонқулов сут соғувчи У. Азимбоевага КПСС аъзолигига кандидатликка ўтиш учун рекомендация берди. У рекомендация беришдан олдин ўзича мулоҳаза юритди. У. Азимбоева билан бир неча бор суҳбатлашди. У. Азимбоева эса бундай обрў-эътиборли коммунистнинг рекомендация беришини ўзи учун шараф деб билди. КПССга кандидатлик даврида кекса коммунист билдирган ишончни тўла оқлаяпти. Ишлаб чиқаришда илғор ташкилотчи бўлди. Партия топшириқларини виждонан бажаряпти.

КПСС сафини муносиб комсомол-ёшлар ҳисобига ўстириш партия ташкилотларининг структурасини такомиллаштиришга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Ҳозир 138 та бошланғич, 140 та цех партия ташкилоти, 108 та партия группаси фаолият кўрсатмоқда.

Лекин ҳамма жойда ҳам рекомендация берувчилар партияга қабул масаласига масъулият билан ёндошяптилар деб бўлмайди. Айрим партия ташкилотларида партияга кирувчиларга берилаётган рекомендациялар бир-бирига ўхшаш бўлиб қолаяпти. КПССга кирувчиларнинг камчиликлари кўрсатилмайди, истаклар билдирилмайди. Қуруқ мақтовлардан иборат бўлиб қолади. Бундай ҳоллар эндиликда қаттиқ қораланмоқда. Жумладан, район ички ишлар бўлими партия ташкилоти йиғилишида нообъектив рекомендация берган коммунистлар жиддий муҳокама этилиб партиявий жазо берилди.

КПССга қабул ва ёш коммунистларни тарбиялаш масалалари билан район партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси актив шуғулланмоқда. Партия комиссиясининг 11 аъзоси бор. Улардан 8 нафари бевосита халқ хўжалигида меҳнат қилади. Мавжуд 138 бошланғич партия ташкилоти комиссия аъзоларига бириктирилган. Улар жойларда бўлиб партияга қабул масалаларини чуқур ўрганмоқдалар, партия ташкилоти секретарларига амалий ёрдам кўрсатмоқдалар.

Район партия комитети бюро мажлисларида партияга қабул ва ёш коммунистларни тарбиялаш масалалари мунтазам муҳокама қилиб борилмоқда. Кейинги вақтларда «Энергостройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси, 125-автокорхона, «Хўжакент» совхози, Чотқол геологоразведка экспедициясида партия ташкилотларининг партия сафларини ўстириш, ёш коммунистлар билан ишлаш соҳасидаги фаолиятлари кўриб чиқилди. Бу соҳадаги ишларни такомиллаштириш мақсадида Тошкент олий партия мактаби партия қурилиши кафедраси билан ҳамкорликда КПСС сафига қабул ва ёш коммунистларни тарбиялаш мавзуида илмий-амалий конференциялар ўтказдик. Партия ташкилотлари секретарларининг семинар ва кенгашлари бўлиб ўтди. Партия сафларининг ўсиши ҳар ойда таҳлил қилиб бориляпти.

Ёш коммунистларнинг сиёсий билим ва маҳоратини оширишга алоҳида эътибор бераяпмиз. Кечки марксизм-ленинизм университетида 45 КПСС аъзолигига кандидат ва ёш коммунист сиёсий билимини ошираяпти. Район партия комитети, «Ленинград» колхози, «Госкомсельхозтехника» район бўлими, «ЧарвакГЭСстрой», Устарасой кони партия комитетлари ҳузуридаги ёш коммунистлар мактаблари актив фаолият кўрсатмоқда.

Лекин айрим жойларда бу муҳим партиявий ишга етарли даражада эътибор берилмаяпти. Масалан, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози, «Чорвоқ» совхози каби хўжаликларда КПСС сафини ўстириш, ёш коммунистлар билан ишлаш талаб даражасида деб бўлмайди.

Район партия комитети партия сафларининг сифат составини яхшилаш, ёш коммунистларни тарбиялаш ишини янада такомиллаштириш, партия ташкилотларининг жанговарлик қобилияти ва обрў-эътиборини ошириш, уларнинг меҳнаткашларни КПСС XXVII съезди қарорларини бажаришга сафарбар этишдаги ролини кучайтириш йўлида зарур бўлган ҳамма чораларни кўраверади.

Ў. КАРИМБЕРДИЕВ,
Бўстонлиқ район партия комитети ташкилий ишлар бўлими мудири.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

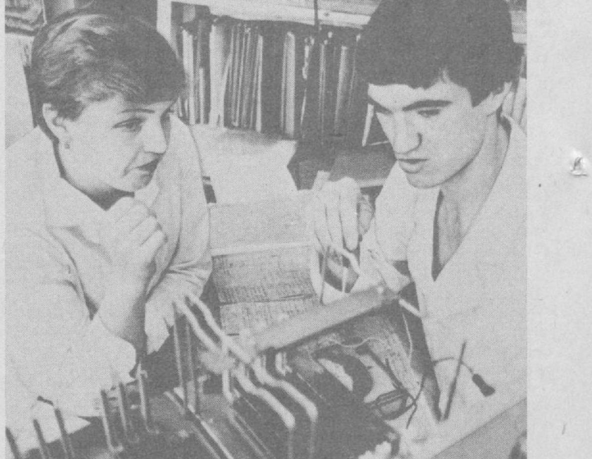

✦ «СИГНАЛ» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг конструкторлик бюроси ходимлари пахта тозалаш заводлари ва бошқа корхоналар учун кўплаб янги ускуна ва мосламалар ишлаб чиқишмоқда. Шунингдек, улар метеорология станциялари учун ҳам аниқ приборлар тайёрлаб беришяпти. Суратда: ёш коммунистлар, монтаж участкасининг бригадири Елена Антонова ва 4-разрядли йиғувчи слесарь Владимир Новиков Чернобиль атом электр станциясида фойдаланишга мўлжалланган автомат метеорология станциясини йиғишмоқда.

А. Кошкин фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИ

ЖАДАЛЛАШТИРИШ САРИ

ТЕХНИКА тараққиётисиз ишлаб чиқаришни ривожлантириб бўлмайди. Буни тўғри англаб етган Тошкент экскаватор ремонти тажриба-механика заводи коллективи бу борада маълум ишларни амалга оширди ва келгуси режаларни белгилаб олди. Ҳозир корхонани техник қайта қуроллантириш ва реконструкция ишлари жадал суръатларда олиб борилмоқда. Жумладан, механика-йиғув цехида газ билан детални тоблайдиган тўртта замонавий агрегат ишга туширилди. Натижада бу ерда тайёрланаётган деталларнинг хизмат муддати 7 баравар узаядиган бўлди. Қуйиш цехида ўрнатилган янги қолиплаш машиналари меҳнат унумдорлигини 80 процент ошириш имконини яратди.

Яқин кунлар ичида 4 қаватли мотор ремонти цехи корпуси ишга туширилади. Бу ерда технологик ускуналар монтажи ниҳоясига етиб қолди. Цех фойдаланишга топширилгач дизель двигателларини ремонт қилиш йилига 300 донага ортади.

Шунингдек, тайёрлаш цехи қурилиши бошлаб юборилди. Миллион сўмлик лойиҳа-смета асосида бунёд этилаётган бу цех ишлаб чиқаришни тайёр материаллар билан таъминлаш муаммосини тўла ҳал этади.

М. ДОКТОРОВ.

ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА

ОТАЛИҚ ТАШКИЛОТЛАРИ ЁРДАМИ БИЛАН

БУНДАН йигирма йил муқаддам Тошкентдаги 12-ҳунар-техника билим юрти ўз фаолиятини бошлаган эди. Шу даврда унинг ўқув-моддий базаси янада мустаҳкамланиб, муносиб ўринбосарлар тайёрлаш сифати янада яхшиланди.

Малакали ёш қурувчи кадрлар тайёрлаб бераётган билим юртига Тошкентдаги иккинчи уйсозлик комбинати оталиқ қилмоқда. Унинг яқин ёрдами билан бўёқчилик иши устахонасида касб танлаш кабинети намунали жиҳозланди.

Ишчи ўринбосарлари даргоҳининг босиб ўтган ана шу йўли билан танишмоқчи бўлган киши унинг музейига марҳамат қилиши мумкин. Жамоатчилик асосида ташкил этилган бу музейда анчагина экспонат тўпланган. Улар орасида ёшларнинг ўзлари тайёрлаган турли буюмлар ҳам бор. Манзарали темир панжаралар, эшик ва дераза блоклари, мебеллар, қурилиш асбоб-ускуналари намуналари кўпчилик эътиборини ўзига тортади.

Билим юртида яқинда тайёрланган фотостендда эса машғулотларнинг боришини акс эттирувчи материаллар, меҳат ветеранлари ва аълочи ўқувчиларнинг фотосуратлари билан танишиш мумкин. Шунингдек, иккинчи уйсозлик комбинати ҳамда «2-Отделстрой» тресті ҳаётига бағишланган материаллар яққол кўзга ташланиб турибди.

ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА ЗАРБДОР КУНЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

✦ ОҚҚЎРҒОН районидаги Вотинцев номли колхознинг Худойберган Аҳмедов бошчилик қилаётган бригадаси аъзолари бу йил 148 гектар майдонда деҳқончилик қилишаяпти. Ғўзаларни озиқлантириш, шарбат оқизиш, ишлов бериш каби тадбирлар аниқ муддатларда ўтказилганлиги туфайли кундан-кунга ҳосилга-ҳосил қўшилаяпти. Ҳозир ҳар тупда 4—5 тадан тўқ кўсак бор. Суратда: механизатор Суюн Ғоипназаров; ғўзага ишлов бериш пайти.

А. Зуфаров фотоси.

ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШИЛМОҚДА

ЯНГИЙЎЛ районидаги «Ленинизм» колхозининг Камол Юнусов бошчилик қилаётган бригадаси миришкорлари бу йил 59 гектар майдонда деҳқончилик қилишмоқда. Улар мавжуд пахтазорнинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштиришга сўз беришган.

Ҳозирда асосий эътибор ғўза парваришига қаратилганлиги туфайли ниҳоллар текис ривожланиб, ҳосил тугунчалари кундан-кунга кўпайиб бормоқда. Шу кунларда пахтазорга иккинчи маротаба шарбат оқизилаяпти. Рихсивой Илашов, Юсуфжон Ҳамзаалиев, Маҳамат Аҳмедов каби сувчилар ниҳолларни қондириб суғоришга, сувнинг ҳар қатрасидан тежаб-тергаб фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Айниқса, тунги суғоришга алоҳида эътибор берилаяпти.

Ҳасан Ёқубов, Абдуғани Юнусов каби механизаторлар ҳар куни 7—8 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига ишлов беришмоқда.

Қ. ЖУМАҚУЛОВ.

ҲАР ДАМ ҒАНИМАТ

МУТАХАССИС МИНБАРИ

СОВХОЗИМИЗ меҳнаткашлари бу йил 1335 гектар майдонда деҳқончилик қилишмоқда. Гектарлар тўлиқ, кўчатларни бут қилиш учун зарур тадбирлар амалга оширилди. Ҳозирда ниҳоллар авжи ёмон эмас. Ҳар тупда 12—14 тагача ҳосил шохи мавжуд. Олди ғўзаларимизда гул ёппасига кўсакка айланяпти.

Июль — ҳосил тўплашда ҳал қилувчи палла. Ана шу ойда фурсатни ғанимат билиб тадбиркорлик билан иш юритган деҳқон армонда қолмайди. Кундан-кунга ҳосилга-ҳосил қўшиляпти. Ҳозирда ўз вақтида амалга оширилаётган ҳар бир тадбирнинг аҳамияти беқиёс. Мутахассислар, тажрибали пахтакорлар маслаҳатлашиб июль ва бундан кейинги ойларда қилинадиган ишларни қайси муддатларда ўтказишни белгилаб олдик.

Шу ойнинг биринчи ўн кунлигида экинларни минерал ўғитлар билан озиқлантиришни асосан тугалладик. Сўнгги марта гектарига 200 килограммдан азот, 150 килограммдан фосфор солинди. Фосфорли ўғитлар тупроқни юмшоқ сақлайди. Бу ғўза илдизини янада чуқурроқ ривожланишига имконият яратади. Азотли ўғитлар эса амал олишини тезлатади.

Эндиликда ғўза илдизи ер сатҳидан анча узоқ кетди. Шу боис культиватор ишчи органларини чуқур қўйиб ишлов беришнинг фойдаси йўқ. Акс ҳолда ниҳол илдизига шикаст етиши мумкин. Бундан кейин ишлов берилаётганда культиватор ишчи органлари ғўза гули ва кўсакларини юлиб кетмаслиги учун ҳимоя воситалари билан ўралиши керак. Қатор ораларини культивация қилиш жараёнида минерал ўғитлардан ташқари гектарига 500 килограммдан чириган гўнг ҳам берилди. Иккинчи сув қўйиш билан бирга шарбат оқизиляпти. Карталар бошида гўнг тўлдирилган ҳовузлардан оқиб ўтган сув эгатларга таралмоқда.

Сув тақчиллиги сезилаётган бўлишига қарамай саратонда ғўзаларни чанқатиб қўймаслик учун ички имконият ва резервлардан тўла фойдаланяпмиз. 16 та сув насослари мунтазам ишлаб турибди. Оқава сувлар ариқ-зовурлардан кўтарилиб пахтазорларга қайта тарқалмоқда. Сувнинг ҳар қатрасидан тежаб-тергаб фойдаланиш мақсадида бригадаларда сувчилар сони кўпайтирилди. Тунги суғоришга катта эътибор бериляпти. Чунки тунда сувга қонган ғўзанинг гули тўкилмайди. Кўсаги тўқ бўлади. Пахтаси эрта очилади. Бу эса машина терими салмоғини оширишда қўл келади.

Солинган гўнг ва шарбат ёппасига гуллаган ғўзаларнинг ҳосил тугунчаларини мустаҳкамлайди. Ерда нам узоқ сақланади. Ҳозиргача эса экин майдонларининг ҳар гектарига солинган маҳаллий ўғит 6 тоннани ташкил этяпти.

Совхозимизда агроном А. Имомов бошлиқ 11 кишидан иборат гўнг ташувчилар отряди тузилган. Уларга иккита ортувчи, 8 та ташувчи тракторлари ва 1 та бульдозер бириктирилган. Кунига 30—35 тоннадан зиёд ер малҳами дала бошига ташиб келтирилмоқда.

Бундан сўнг пахтазорларни бегона ўтларга бостирмасдан культивацияни вақтида ўтказиш ва ҳосил пишгунча фақат шарбат суви бериш керак. Эндиликда минерал ўғит беришнинг фойдаси йўқ. У ҳосилнинг пишиб етилишини кечиктиради.

Совхозимизда 90 гектар майдондаги ғўзалар ўсувдан орқада қолаяпти. Амал олишини тезлатиш учун зарур тадбирлар ишлаб чиқдик. Бир марта минерал ўғит бердик. Икки марта маҳаллий ўғит билан қўшимча озиқлантирдик, суғордик, ишлов бердик. Айни дамларда бу карталардаги ғўзалар кўнгилдагидек ўсаяпти. Ҳосил шохлари 10 тадан ошди. Ҳар тупда 4—5 тадан тўқ кўсак бор.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш тобора авж олаяпти. Совхозимизда 15 та назоратчи бор. Улар доимо далаларни айланиб ҳашарот тушган карталарни белгилаб қўйишади. Айрим майдонларда айниқса, ўргимчаккана кўп учраяпти. Вақтида чораси кўрилмаса, ғўза касалланиб шона ташлаши мумкин. Бундай участкаларга кильтан, изофан, омайт каби химиявий препаратлар сепиляпти.

Биз 8 қаторга мўлжаллаб махсус дори сепувчи қўл бола мослама ясадик. Ҳозирда ана шундан фойдаланяпмиз. Пуркагичлари ғўза қаторлари устига мўлжаллаб ўрнатилган.

Ғўзаларни машинабоп қилиб ўстириш ҳозирда амалга оширилаётган ишларни сифатли бажарилишига кўп жиҳатдан боғлиқ. Ғўзадаги ҳосил шохлари 14—15 тага етганда чеканка қилишни мўлжаллаб турибмиз. Бу тадбирни икки босқичда машиналар ёрдамида ўтказамиз.

Дастлаб ғўзаларнинг 50—60 проценти етилганда чеканка қилинади. Орадан 8—10 кун ўтгач бўйи паст ғўзалар ўсиб чеканка қилинган ниҳолларга етиб олади. Бу пайтда иккинчи марта яна кесувчи механизм юргизилади. Шундан сўнг ўсимликнинг ҳосил тугиш шаштини секинлатмаслик учун дарҳол сув қўйилади.

Кўп йиллардан буён тажрибада синаб кўриб келаяпмиз. Ҳар бир туп ғўзада 3—4 тадан кўсак очилганда дефолиация ўтказиш яхши самара бермоқда. Бу йил ҳам шундай қиламиз. Дефолиация 100 фоиз тракторларда амалга оширилади. Ўсимлик баргини тўктиришда ишлатиладиган 11 та ОВХ механизмлари мавсумга тахт қилиб қўйилди. Мавжуд кўсакларнинг 70 проценти очилганда терим машиналари иш бошлайди. Совхозимиз ишчилари съездлар йилида етиштирилаётган ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»лар бункеридан тўкишга аҳд қилганлар.

Хўжалигимиз деҳқонлари область пахтакорлар Советининг тавсиялари билан ҳам чуқур танишиб чиқдилар. Айни кунларда бажарилаётган тадбирлар юзасидан назоратни янада кучайтирдик. Янги вазифалар белгиладик. Бутун куч, имконият мўл, эртаки ва сифатли ҳосил етиштиришга қаратилмоқда.

У. МАЖИДОВ,
Ғалаба районидаги «Коммунизм» совхози бош агрономи.

ИМКОНИЯТЛАРНИ ИШГА СОЛИБ

ПИСКЕНТ район агросаноат бирлашмасида шу кунларда иш жуда қизғин. Барча мутахассислар дала кезишмоқда. Кун тартибидаги асосий масала пахтадан мўл, эртаги, сифатли ҳосил етиштиришдир. Шу мақсадда ғўза парваришини ҳар томонлама кучайтириш, иш сифатини ошириш учун кураш бормоқда.

— Агросаноат бирлашмаси қошида ташкил этилган махсус комиссия аъзолари хўжаликларда бўлганларида фақатгина бажарилган ишларни назорат қилиш билан чекланишмаяпти,— деди район партия комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудири М. Дадаев.— Балки амалий кўмак беришмоқда. Ҳар куни кечқурун кунлик ишга қисқача якун ясалмоқда. Камчиликларни тугатиш юзасидан тадбирлар белгиланмоқда.

Сўнгги кунларда райондаги Охунбобоев номли, Тельман номли, Свердлов номли колхозларда ҳамда «КПСС XXVI съезди» совхозида ғўза парвариши жуда уюшқоқлик билан ташкил этилмоқда. Олди бригадаларда ғўза чеканкаси бошлаб юборилди. Айни пайтда бу илғорлар тажрибаси бошқа хўжаликларда ҳам кенг қўлланилмоқда.

Деҳқонларнинг тили билан айтганда ҳозир энг асосий вазифа культивацияни сифатли ўтказиш, ғўзани чанқатиб қўймасликдан иборат. Бу борада ҳам районда диққатга сазовор ишлар амалга оширилмоқда. Мавжуд 279 та культиваторнинг ҳаммаси тўла қувват билан ишлатилмоқда. Куни кеча бешинчи ишлов бошлаб юборилди. Мутахассислар культивацияни иложи борича сифатли ўтказиш тадбирларини кўришмоқда. Ана шунда экин берилган минерал ўғитдан, сувдан кўпроқ самара олади.

Районда бу йил сув танқислиги анча муаммо бўлиб турибди. Лекин деҳқонлар қўл қовуштириб туришмаяпти. Ҳар бир хўжаликда асосий сувчилардан ташқари қўшимча кишилар ажратилди. Ҳамма карта назоратда бўлмоқда. Умуман, район бўйича шу кунларда жами 1700 дан ортиқ одам сув қўйиш билан шуғулланмоқда. Шунингдек Вахрушев номли совхозда ҳамда «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозида янги сув насослари ишга туширилди. Колхоз-совхозларда оқава сувлардан моҳирона фойдаланилмоқда.

Сўнгги кун текширишлари баъзи майдонларда ғўза ўсишдан орқада қолганлигини кўрсатди. Агросаноат бирлашмаси хўжалик мутахассислари билан биргаликда тезда қўшимча тадбирлар белгилади. Ҳозир бу майдонлардаги ғўзалар қўшимча минерал ўғитлар билан озиқлантирилмоқда. Махсус прицепларда эса далаларга маҳаллий ўғит ташилмоқда. Чириган гўнг махсус тўрларда эланиб, сўнгра солинаётир.

Кунлар исиган сайин зараркунанда ҳашаротлар ҳам ривожланмоқда. Бунга қарши ўз вақтида курашиш керак. Акс ҳолда ҳосилнинг бир қисмидан айрилиб қолиш ҳеч гап эмас. Агроном-энтимологлар ишни кучайтириб, зарур тадбирларни бажаришмоқда. Районда кўпгина хўжаликларда зараркунанда ҳашаротларга қарши курашда биологик усулдан кенг фойдаланилмоқда.

Агросаноат бирлашмаси мутахассислари ҳозирданоқ ғўзаларнинг машинабоп бўлиб етилиши учун қайғурмоқдалар. Чунки съездлар йилида район пахтакорлари асосий ҳосилни машиналарда териб олишни режалашган. Шу мақсадда биринчи галда далалар бегона ўтдан тозаланмоқда. Ҳар бир картага ўз вақтида ишлов берилиб, бир муддатда суғорилмоқда.

Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилида Пискент райони деҳқонлари 14 минг 660 гектар майдондан 43 минг тонна «оқ олтин» йиғиштириб олишга аҳд қилдилар. Бугунги бутун ҳаракат мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштиришга қаратилмоқда. Кун тартибида ғўза парвариши асосий вазифа бўлиб қолмоқда.

Ф. МУҲИДДИНОВ.

Ем-хашак тайёрлаш «Тошкент ҳақиқати» назоратида

Ўрим даврини қисқартириб

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги Ким Пен Хва номли колхозда ем-хашак тайёрлашга жиддий эътибор берилмоқда. Хўжаликда Маннон Абдусатторов бошчилик қилаётган бригада йил бошидаёқ ана шу иш билан шуғулланмоқда. Коллективга 240 гектар ер ажратиб берилган. Улар бутун ҳаракатни бедазорларни сифатли парвариш қилиб, ўз вақтида ўриб-йиғиб олишга қаратмоқдалар. Олдиндан белгиланган тадбирлар асосида бажарилаётган ишлар яхши самара беряпти. Шу кунгача 1600 тоннадан ортиқ дағал хашак тайёрланди. Бу йиллик планнинг 70 процентини ташкил этади.

— Ҳозиргача бедазорларда уч ўрим тугалланди, — дейди бригада бошлиғи, — ҳосилдорлик ҳам юқори бўляпти. Ўрим тугаши билан бедазорларни ўз вақтида озиқлантириш ва пешмапеш суғориш туфайли ўрим даврини қисқартириб бораяпмиз.

Бригадада иш конвейер усулида ташкил этилган. Механизаторлар Эшмон Ҳасанов ва Идрис Сайфиалиевлар бедани ўз вақтида ўрмоқдалар. Мирзаахмад Қодирқулов ва Қамбар Жоналиевлар эса пичанни фермага ташиб етказишмоқда. Бу йил коллектив озуқакорлари жамғарилаётган озуқанинг сифатли бўлиши учун ҳам курашишмоқда.

Р. ХУДОЁРОВ.

РАҚАМЛАРНИ ТАҲЛИЛ ҚИЛГАНДА

ЧИНОЗ райони хўжаликларида ем-хашак тайёрлаш қизғин давом этмоқда. Лекин у ҳар бир колхоз-совхозда турлича боряпти. Районда дағал озуқа тайёрлаш ҳақидаги маълумотни таҳлил қилганда шу нарса маълум бўлдики, «Чиноз» наслчилик совхоз-техникуми, «Октябрь 40 йиллиги», Охунбобоев номли колхозларда шу кунгача йиллик планнинг 60—70 процентидан ошириб, дағал озуқа жамғариб қўйилди. Бу хўжаликларда ем-хашак етиштиришга ихтисослашган бригадаларнинг иши пухта ташкил этилмоқда. Етарли миқдорда техника, ишчи кучи ажратилмоқда. Масалан, Охунбобоев номли колхозни олиб кўрайлик.

— Ҳозиргача икки минг тонна дағал озуқа жамғариб қўйдик, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Исмат Файзуллаев. — Бунинг 1100 тоннасини беда пичани ташкил этади. Икки ўримда бедазорларнинг ҳар гектаридан салкам 100 центнердан ҳосил олинди. Бу яхши натижаларга колхозимизда озуқачиликка ихтисослашган бригадалар ташкил этилганлиги туфайли эришилмоқда.

Колхознинг Ҳабибулла Йўлдошев бошчилик қилаётган бригадасига 164 гектар эски бедазор ҳамда 95 гектар майдондаги янги бедазорлар бириктирилди. Улар ҳосилдорликни ўртача 160 центнерга етказишга аҳд қилишган.

Бригада аъзолари бу йил фақатгина мўл озуқа жамғариш эмас, балки унинг сифатининг юқори бўлиши учун ҳам ҳаракат қилишмоқда. Шу мақсадда етилган майдонлардаги бедани ўз вақтида ўриб-йиғиб олиш учун мавжуд техникадан самарали фойдаланилмоқда. Саноқул Ҳамроев, Пардабой Мирсоатовлар кунига 10-12 гектар ердаги бедани сифатли ўриб олишмоқда. Иккинчи вазифа уни ўз вақтида фермага етказиб бериш. Агротехника қоидасига биноан ўрилган беда орадан 36 соат ўтгач йиғиб олинмоқда. Акс ҳолда беданинг барглари офтобда қовжираб тўкилиб кетади. Энг муҳими қорамоллар учун керакли бўлган каротин моддаси ҳавога учади. Хуллас, хўжаликда иш ҳам самарали, ҳам сифатли бораётир.

Бироқ, маълумотлар райондаги барча колхоз, совхозларда ҳам иш ана шундай ташкил этилмаётганлигини кўрсатмоқда. Масалан, Жамбул номли совхозда олти ойда бор-йўғи йиллик планнинг 6 проценти миқдорида, «Олмазор» совхозида 20 процент, К. Маркс номли колхозда 22 процент, «Қизил Октябрь» колхозида эса 24 процент миқдорида дағал озуқа тайёрланди холос.

Улардан қолоқлик сабабини сўрасангиз, об-ҳавонинг қуруқ келганлигини баҳона қилишмоқда. Лекин, улар билан ёнма-ён жойлашган, шарт-шароити бир хил бўлган хўжаликларда иш олға силжияпти-ку! Ёзни баҳона билан ўтказсангиз қишда нима қиласиз?! Чамаси, ҳозирча юқоридаги хўжаликларнинг мутахассислари, раҳбарлари бу саволга жавоб беришга шошилишмаяпти. Аммо ишни бундай ташлаб қўйиш мумкин эмас. Ҳалиям вақт бор. Бундан оқилона фойдаланиш керак. Бутун куч-имкониятни ем-хашак жамғаришга сафарбар этиш лозим.

А. РАҲИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

Зарбдор отрядлар пичан ўримида

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Ленин райони корхона ва ташкилотларининг бир группа комсомол-ёшлари айни кунларда Чиноз райони хўжаликларида ем-хашак тайёрлашда ёрдам бераётир. 400 дан зиёд комсомол-ёш бирлашган бу отрядларнинг аъзолари райондаги «Янгиобод» ҳамда «Олмазор» совхозларида ем-хашак ўришмоқда. Шу кунгача уларнинг тайёрлаган пичанлари 200 тоннадан ошиб кетди.

Ўзаро мусобақада Геология министрлиги, Тошкент марказий универсал магазини ходимлари пешқадамлик қилишмоқда. Шахсий беллашувда эса А. Маҳкамов, Р. Аҳмаджонов, Н. Ҳолиқулова, Х. Муродов каби комсомол-ёшлар барчага ибрат бўлишаяпти. Ҳашарчилар мавсум охиригача 2000 тоннадан зиёд дағал озуқа ўриб-йиғиб беришга аҳд қилишган.

А. ҲАКИМОВ.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ КОБУЛ. Эрон маъмурлари Ироққа қарши урушда афғонлардан тобора тез-тез фойдаланаяптилар. Афғонлар ёлғон тарғибот, дўқ-пўписалар таъсирида Эрон территориясига ўтиб қолгандилар. Кейинги кунларнинг ўзидагина Исфахон ва Шамсобод шаҳарларида яшаётган 500 га яқин киши чақириқ қоғози олди. Зўрлик билан сафарбар этилган афғонлар фронтга жўнатилиш олдидан Машҳад шаҳрига яқин жойлашган ҳарбий лагерда таълим олмоқдалар. Урушишни хоҳламаган кишилар қамалиб, турмаларга ташланмоқда. Бу ерда улар даҳшатли шароитларда тутилмоқда. Яқинда уруш ҳаракатларида қатнашишдан бош тортган 180 киши қамоққа ташланди, деб хабар қилади БАХТАР агентлиги.

▲ ТУНИС. Тунис ҳукумати мамлакатда маориф системасини ривожлантириш янги планини тасдиқлади. Планга мувофиқ, умумий таълим мактабларидаги ўқиш ҳафталиги 25 соатдан 30 соатгача кўпайтирилади. Мактаб ўқувчиларига араб тили билан бирга француз тилини ҳам ўқитиш практикасини тиклашга қарор қилинди.

▲ ЖАЗОИР. Жазоирдаги Саҳрои Кабир поёнсиз қумлиги нефть ва газ конларининг минораларидангина иборат эмас. Бу ерда катта-катта хурмозорлар ҳам бор.

Саҳрода хурмонинг муносиб рақиби йўқ. Унинг қуриб қолган шохлари ёқилғи бўлиб, таналари бинокорлик материали, меваси бадавийларнинг муҳим овқати бўлиб хизмат қилади. У ҳамон мамлакатнинг жанубий районларида асосий мевали дарахт бўлиб қолмоқда. Булар орасидаги Бискра районида уч миллион тупдан кўп хурмо дарахти бор. Жазоирда ҳар йили 85 минг тоннадан кўп ҳар хил нав хурмо ҳосили териб олинади. Шундан 28 минг тоннаси экспортга кетади.

▲ ҚУВАЙТ. Қувайтлик бир группа ёш олимлар қуёш энергиясидан фойдаланишнинг ғалати бир йўлини таклиф этдилар. Улар қуёш энергиясида ишлайдиган салқин тутувчи шлемлар ясадилар. Ҳар бир шундай бош кийими қуёш батареясидан ишлайдиган ва ҳарорати ростлаб туриладиган митти холодильник билан таъминланган. Янги ихтиро Арабистоннинг иссиқ иқлим шароитларида, айниқса нефть конларида ҳамда чўлларда геологик-разведка ишларини олиб боришда кенг кўламда қўлланилиши кутилмоқда.

(ТАСС, 21 июль).

✦ БОЛТИҚ денгизининг ГДРга қарашли энг йирик ороли — Рюген оролида жойлашган Мукран портида шу номдаги янги юк пароминн синаб кўриш давом этмоқда. Унинг иккита палубасида 103 та темирйўл юк вагони жойлашиши мумкин. Бу вагонлар бор-йўғи 48 соат ичида СССРнинг Клайпеда портига етказиб бериладн. Суратда: «Мукран» юк пароми портда.

АДН—ТАСС телефотоси.

Ливандаги вазият ҳамон кескин

БАЙРУТ, 21 июль. (ТАСС). Исроил жазо отрядлари ва унинг қўғирчоқ «Жанубий Ливан армияси»га мансуб гумашталари жойларни тинтиб чиқиш борасида катта кўламдаги операция ўтказдилар. Сарбин, Айната ва Ятер қишлоқларида оммавий тинтувлар ўтказилди. Кеча Кфар-Румман ва Араб-Слим қишлоқлари ваҳшиёна тўпга тутилди. Босқинчилар шундай чоралар билан Ливан халқининг хоҳиш-иродасини бостиришга ва уни ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун курашдан воз кечиришга уринмоқдалар.

Ўтган кунлар қарама-қарши гуруҳлар ўртасида отишмалар кучайди. Байрутда, Юқори Метнада, Сук Ал-Ғарб, Кфар-Шима ва Айтат аҳоли пунктлари районида гранатомёт ва милтиқ отишмалари бўлди.

Ғарбий Байрутдаги осойишта вазият сақланмоқда. Маъмурият вакиллари яқин фурсатда Ливан пойтахтининг Шиа аҳолиси яшайдиган жанубий чеккаларда хавфсизликни таъминлаш режаси амалга оширила бошланиши кераклигини эълон қилдилар. «Амал» ҳаракатининг раҳбари Н. Берри ўз ташкилотининг ҳамма аъзоларига шу планни амалга оширишда ёрдам бериш тўғрисида кўрсатма берди.

Ливан ватанпарварлари исроиллик босқинчиларга зарба устига зарба бериб турибдилар. Партизанлар кеча Ғарбий Бекаадаги Аҳмадия қишлоғи районида босқинчиларнинг мустаҳкамланган позициясига ҳужум қилдилар. Жанглар чоғида душман аскар ва техникасидан сезиларли талафот берди.

«УЗОҚ УМР КЎРИШ СИРЛАРИ»

БАНГКОК. Тропикда қандай қилиб узоқ умр кўриш мумкин? Таиланд соғлиқни сақлаш министрлиги ўтказган илмий-тадқиқотнинг авторлари ана шу саволга жавоб беришга уриниб кўрдилар. Уларнинг синчковлик билан қилинган меҳнати самараси бу ерда нашр этилган «Узоқ умр кўриш сирлари» китобида акс этди.

Ҳозир мамлакатда Тай элатига мансуб юз ёшдан ўтган 16 пири-бадавлат одам бор. Уларнинг кексаси жанубдаги Нарагиват вилоятида яшовчи деҳқон аёл Васитиколипох Вамасила яқинда 122 ёшга кирди. Тропик мамлакатларда ҳам, мўътадил иқлимдаги мамлакатларда ҳам узоқ умр кўришнинг сирлари — шартлари бир хил. «Агар менинг ёшимга етишни истасангиз, — дейди онахон,— Бангкокдан нарида, ҳавоси мусаффо бўлган қишлоққа кўчиб ўтинг ва деҳқончилик билан шуғулланинг». Мусаффо ҳаво ва жисмоний меҳнатдан ташқари,— деди Вамасила,— парҳезга риоя қилиш, меъёрида овқатланиш, ҳеч қачон овқат суиистеъмол қилиш керак эмас. Тадқиқот муаллифларининг ўзлари ҳам шу фикрдалар. Юз ёшдан ошган одамлар орасида, деб таъкидлашди улар, семиз одамлар йўқ. Узоқ умр кўришни истаган одамлар спиртли ичимликлар ичмасликлари шарт. Тай элатига мансуб узоқ умр кўрган 16 одамдан 14 нафари умр бўйи бир қадаҳ ҳам спиртли ичимлик истеъмол қилмаган. Яна зарур маънавий-ахлоқий шартлар ҳам бор: оилада иноқлик, тотувлик, бир-бирига иззат-ҳурмат шароити муҳайё этилиши керак.

(ТАСС, 21 июль).

Никарагуа билан халқаро бирдамлик

МАНАГУА, 21 июль. (ТАСС). Сандиночилар халқ революцияси ғалабасининг 7 йиллиги байрамида қатнашиш учун бу ерга келган Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Хорхе Рискет Никарагуа халқи АҚШнинг жиноий агрессиясига қарамай, революцион ўзгартишлар йўлидан комил ишонч билан олға бормоқда, деди. У Никарагуа ўз озодлиги ва мустақиллигини Қўшма Штатларнинг ҳамлаларидан ҳимоя қилиб қолади, деб ишонч билдирди. Куба ва Никарагуа халқларини умумий душман — Америка империализмига қарши курашда ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ҳимоя қилиш йўлидаги азму-қарор ҳамда қардошларча дўстлик бирлаштириб турибди, деб таъкидлади Х. Рискет.

КАРАКАС. 21 июль. (ТАСС). Венесуэла пойтахтида мамлакат сўл сиёсий кучларининг, касаба союз бирлашмалари ва бошқа жамоат ташкилотларининг ташаббусига биноан Никарагуа билан бирдамлик оммавий митинги бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари сандиночилар ҳукуматини қандай қилиб бўлмасин ағдариб ташлашга уринаётган Вашингтоннинг агрессив йўлини лаънатладилар.

ПАНАМА, 21 июль. (ТАСС). «Марказий Америкада тинчлик учун кураш халқаро тармоғи» Марказий Америка комитетининг координатори Далис Варгас хоним ТАСС мухбири Е. Кожуханцев билан суҳбатда, Никарагуанинг мустақиллигини ҳимоя қилиш ва шу мамлакатга қарши Америка агрессиясининг олдини олиш регионда тинчликни сақлаб қолиш учун кураш билан чамбарчас боғланган, деди. Вашингтон ўзига ёлланган сотқинларни пул билан таъминлаб ва уларни йўналтириб туриб, Марказий Америкадаги АҚШга қарам мамлакатларни Никарагуага қарши душманлик ҳуружларига жалб эта бориб, сандиночилар революцияси ғалабаларини йўқ қилиш ҳамда Марказий Америка халқларининг озодлик ва демократия йўлидаги курашини бостириш учун қуролли можаро чиқаришга уринмоқда.

✦ Суратларда: дам олиш кунлари Чирчиқда ўтказилган халқ сайилидан фотолавҳалар.

С. Ирсаев фотолари.

БЎЛИМДА БОҒЧА

Ойбек номли совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти мўл ҳосил етиштириш йўлида фидокорлик кўрсатаётган қишлоқ аҳлига унумли меҳнат қилишлари учун қулай шарт-шароитлар яратиб беришга интилмоқда. Бевосита далаларда кўрсатилаётган хизмат турлари кейинги пайтда анча кўпайди. Меҳнаткашларнинг дам олиш шароитлари ҳам яхшиланди. Яқинда хўжаликнинг 4-бўлимида янги болалар боғчаси қуриб, фойдаланишга топширилди. У ишчиларнинг 90 нафар фарзандларини ўз бағрига олди. Боғчани қуришда Р. Сулаймонов бошлиқ бунёдкорлар бригадаси коллективининг ҳиссаси каттадир.

Д. ҚОДИРОВА,
Бекобод райони.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

БАЛЛОНЛАРДАГИ СУЮЛТИРИЛГАН ГАЗДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ АБОНЕНТЛАР

ДИҚҚАТИГА!

СУЮЛТИРИЛГАН ГАЗ БИЛАН ТАЪМИН ЭТИШНИНГ ҚУЙИДАГИ ТАРТИБИ ЎРНАТИЛГАН.

АБОНЕНТ ГАЗ ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАРГА РИОЯ ЭТИШИ ЛОЗИМ:

Шаҳар-район газининг ёки колхозлар ва совхозлардаги унинг участкаларида телефон орқали ёки шахсан учраб суюлтирилган газ учун буюртма бериш.

Қабул қилиб олинган баллон учун ўрнатувчи-слесарь билан нақд пул билан ҳисоб-китоб қилиш ва унинг қўлидаги газ етказиб бериш ҳақидаги ведомостга имзо чекиш керак.

Ўрнатувчи-слесарь зиммасига баллонни элтиб бериш, уни ўрнатиш ва унинг пишиқ-пухталигини текшириш вазифаси юкланган.

Эслатиб ўтамиз, 131-04 номерли прейскурант бўйича шаҳарлар ва шаҳар типидаги посёлкаларда газнинг қуйидаги қиймати белгиланади:

50 литрли баллон — 20 кг газ — 2 сўм.
27 литрли баллон — 10 кг газ — 1 сўм.

ҚИШЛОҚ ЖОЙЛАРДА:

50 литрли баллон — 20 кг газ — 2 сўм 80 тийин.
27 литрли баллон — 10 кг газ — 1 сўм 40 тийин.

131-04 номерли ёқилғи учун чакана «нарх» прейскурантига мувофиқ уй-жой-коммунал хизмат учун ҳақ тўлаш вақтида имтиёздан фойдаланувчи кишилар амалда белгиланган газ баҳосининг 50 процентини тўлаш ҳуқуқига эгадирлар.

Бундай кишилар қаторига — Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, иттифоқ, республика ва маҳаллий аҳамиятдаги шахсий пенсионерлар, биринчи, иккинчи, учинчи группа Улуғ Ватан уруши инвалидлари, тинчлик вақтида умумий касалланишлар туфайли инвалидликка чиққан Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, ўз боқувчисини йўқотган ҳалок бўлган ҳарбий хизматчи учун пенсия олувчи оилалар киради.

Фронтда ҳалок бўлган ёки дом-дараксиз йўқолган жангчилар оилаларининг аъзолари қаторига —

ҳалок бўлган ёки дом-дараксиз йўқолган ҳарбий хизматчилар учун пенсия олувчи оилалар қарамоғидагилар, пенсия олишидан қатъий назар бошқа турмуш қурмаган ҳарбийларнинг ота-оналари ва умр йўлдошлари, балоғатга еткунга қадар инвалид бўлиб қолган ва ўз оилалари бўлмаган ёки ҳатто оилалари бўлган болалар, шунингдек, ўз оиласи бўлган ва ҳам отаси, ҳам онаси фронтда ҳалок бўлган ёки дом-дараксиз йўқолган оиласи бўлган болалар кирадилар.

Газ учун буюртмалар фақат ўз қурилмаларини шаҳар-район газларида рўйхатдан ўтказган абонентлардангина қабул қилинади.

Аҳолининг сиқилган газга бўлган эҳтиёжларини тўғри планлаштириш ва уни тўла қондириш учун, гражданлардан, рўйхатдан ўтказилмаган газ асбоблари ёки савдо тармоғидан сотиб олинган газ асбоблари мавжуд бўлса, уларни тезроқ рўйхатдан ўтказиш учун яшаш жойидаги шаҳар-район газларига мурожаат этишларини сўраймиз.

Газ асбобларидан фойдаланиш қоидаларига риоя қилинг, уларни бир ердан иккинчи ерга кўчириб ўтказманг, баллонларни кўчага олиб чиқманг.

Газ силқиб чиққан пайтда хонани шабадалатинг, газ асбобидаги кранчаларни беркитинг ва уйга авария хизматини чақиринг.

ГАЗГА ЎЗ ВАҚТИДА БУЮРТМА БЕРИНГ ВА ГАЗДАН ФОЙДАЛАНИШ ХАВФСИЗЛИГИ ҚОИДАЛАРИГА РИОЯ ЭТИНГ!

«ТАШОБЛГАЗ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

Фан янгиликлари

СЕЛЬДЕРЕЙНИНГ ЯНГИ ТУРИ

Халқимиз йил давомида истеъмол қиладиган севимли ошкўклардан бири сельдерей хуштаъмлиги ва шифобахш хусусиятлари билан қадрланади. Унинг таркибидаги пектин моддалари, фитонцидлар, С, В, Е группаларига кирувчи витаминлар ва бошқалар ҳазм қилиш жараёнини енгиллаштиради, модда алмашинувини нормаллаштириб, организмни турли хасталиклардан муҳофаза қилади.

Н. И. Вавилов номли Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё филиали селекционерлари мазкур беш йилликда сельдерейнинг «Черешковий» номли янги навини «Сортсемовощ»га етказиб берадилар. Бу серҳосил нав консерва саноати учун махсус етиштирилди. Сельдерей пояси ва япроқлари мевали ва гўштли консерваларга қўшилганда, ўзига хос таъм бериб, уларнинг тотлироқ бўлиши учун хизмат қилади.

✦

ИПАК ҚУРТЛАРИ УЧУН СУНЪИЙ ОЗУҚА

Ўрта Осиё ипакчилик илмий-тадқиқот институти олимлари ипак қуртлари учун сунъий озуқа тайёрлаш борасида тадқиқотлар олиб боришаяпти. Изланишлар мобайнида ипак қуртини озуқа билан таъминлашнинг янги технологияси ишлаб чиқилади. Унинг моҳияти шундаки, турли ёшдаги ипак қуртлари марказлаштирилган ҳолда бевосита инкубаторийларда озиқлантирилади. Бундай технология қўл меҳнати сарфини анча енгиллатиш имкониятини беради ва қуртларнинг касалланиши ҳолларини камайтиради. Буларнинг бари эса, ўз навбатида пилла сифатининг яхшиланиши, таннархи арзонлашиб, маҳсулотнинг кўпайишини таъминлайди.

А. СИЗОВ.

Бўш вақтингиз қандай ўтмоқда?

ҲАМ МАЗМУНЛИ, ҲАМ МАРОҚЛИ

Чирчиқ шаҳрининг Навоий номли кинотеатр майдони. Бугун бу ерда навбатдаги халқ сайили ўтказилмоқда. Бу ўзига хос янги анъана шаҳарликлар турмушига кириб боряпти. Дам олувчилар оила аъзолари, фарзандлари, яқин дўстлари билан бирга келишяпти. Ҳамма бугунги сайилга катта умид боғлаган. Ана шуни ҳисобга олган ҳолда ташкилотчилар кўпчиликнинг кўнгилли ҳордиқ чиқаришини таъминлайдиган барча воситаларни ишга солишган.

Шуни айтиш керакки, ўтган сафарги оммавий дам олиш кунларида шаҳардаги 2-маданият уйи коллективи томонидан уюштирилган тадбирлар кўпчиликка маъқул тушган эди. Ўшанда кичкинтойлар қувноқ ўйинларда қатнашдилар, шўх-шўх рақслар ижро этишди. Айниқса, копток ўйини қизғин мусобақалар билан ўтди. Ўзининг чаққонлиги ва тезкорлигини намойиш қилган Вова Чугунов ғолиб чиқди ва мукофот билан тақдирланди. Кўз боғлағич ўйинида эса Алёша Новиков муваффақиятли қатнашди. Асфальтга расм чизиш конкурсида болалар ўзларининг севимли эртак ва мультфильмлари қаҳрамонларини, космик кемаларни, қўғирчоқларини акс эттириш билан иштирок этдилар. Энг яхши расм чизиб, ўз қобилиятини намойиш қилган Алёна Фролова, Лена Григорьева, Руслан Алиев ва бошқаларнинг маҳоратлари муносиб тақдирланди, уларга совғалар берилди. Бир гуруҳ кичкинтойлар эса Ватан, бахтли болалик ва оналик мавзуидаги қўшиқлари ва шеърлари билан сайилга ўзига хос файз киритишди. Марина Носко ва Марина Изоткиналар айтган қўшиқ ва шеърлардан барча ҳузур қилди.

Бобо ва бувижонлари, ота ва оналари бағрида қувнаб ўйнаб қўшиқлар айтиб, рақсга тушаётган болалар қийқириғи 160-қурилиш трести «Қурувчи» клубининг «Эксперимент» вокал-чолғу ансамбли ҳаваскорлари, Тошкент танк қўшинлари командирлари олий билим юрти духовой оркестри ижро этган куй ва қўшиқлар, қадимий вальс ва маршларга туташиб кетди...

Халқ сайилларида намойиш қилинаётган кўнгилочар ўйинлар айниқса, кишиларни ўзига тортади. Негаки, улар ҳафталик меҳнатдан кейин мароқли дам оладилар, музика тинглаб ҳордиқ чиқарадилар, дўстлар билан учрашадилар, суҳбатлашадилар. Болалар эса яйрашади.

— Мен ҳам бугун набирам Роҳилани бу ерга олиб келиб хурсанд бўлдим, — дейди Улуғ Ватан уруши ветерани Сойназар Ниёзов.

— Сайилларда айниқса, болаларга аталган тадбирларни янада кенгайтириш, уларни мазмунан бойитиш лозим. Чунки болалар қанчалик қувнаб-яйраса, биз шунчалик яхши дам оламиз, — дейди шаҳардаги модалар ательеси чевари Зумрад Холова.

— Катта таассурот олаяпман. Айниқса, мени спиртли ичимлик ичган бирорта одам учрамаганлиги қувонтирмоқда, — дейди Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Қосим Ўрмонов...

Шанба кунидаги сайилда шаҳар маданият уйининг «Мелодия», химиклар маданият саройининг цирк коллективи ва қозоқ ансамбли хизматда бўлишди. «Лола» фабрикаси чеварлари эса ёз мавсуми маҳсулотларининг савдо кўргазмасини ташкил қилишди. Шаҳар умумий овқатланиш трестига қарашли тармоқларнинг коллективлари ҳордиқ чиқарувчиларга намунали хизмат кўрсатишди. Бу ерда турли салқин ичимликлар, музқаймоқлар ва ширинликларнинг кўпгина хиллари тақдим этилди. Ошпазлар ҳам энг тотли таомларини манзур қила олдилар.

Кишиларнинг шўх кулгуси ва ёқимли музика садолари тунгача тинмади. Меҳнаткашларнинг оммавий сайилида иштирок этганлар ўзларининг бўш вақтларини мазмунли ва мароқли ўтказдилар.

Биз Тошкент шаҳрининг марказий кўчаларидан бошланган бу янгилик областимизнинг Чирчиқ ва Янгийўл шаҳарларига биринчи бўлиб етиб келганлигини хабар қилган эдик. Чирчиқ шаҳар ижроия комитети бўлим ва бошқармалари бундай оммавий сайилни анъанага айлантираётганликларининг иккинчи марта гувоҳи бўлдик. Умид қиламизки, бундай оммавий-маданий дам олишлар тобора шаклланиб, янги мазмун билан бойийди.

Бу ташаббусни областимиздаги барча шаҳар ва районларда тезроқ оммалаштирсак жуда яхши бўларди.

Р. ЙЎЛЧИЕВА.

Спорт

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

СССР чемпионати биринчи лига командалари ўртасида 22-тур ўйинлари бўлиб ўтди. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Клайпеда шаҳрида маҳаллий «Атлантас» футболчилари билан учрашиб, 0:2 ҳисобида ютқазиб қўйди.

* * *

Донецк шаҳрида футбол бўйича ўтказилган СССР халқлари IX ёзги спартакиадасининг группа мусобақаларида муваффақиятли қатнашган республикамиз терма командаси аъзолари ярим финалга йўлланма олган эди. Куни кеча ўзбекистонликлар Москва терма командаси аъзолари билан учрашдилар. Мазкур учрашувда ҳисоб очилмади.

* * *

Футбол бўйича Ўзбекистон кубоги мусобақалари старт олди. Унда республикамизнинг 16 командаси иштирок этмоқда. Областимиз шарафини ҳимоя қилаётган Қибрайнинг «Бинокор» командаси Навоийда «Химик» футболчилари билан учрашиб, 1:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Красногорскнинг «Шахтёр» коллективи эса Қўқонда «Буревестник» футболчиларидан 0:3 ҳисобида мағлубиятга учради. Чорак финал ўйинлари 26 июль куни бўлади.

✦ ✦

ПОЛВОНЛАР БЕЛЛАШУВИ

Минск шаҳрида СССР халқлари IX ёзги спартакиадаси программаси асосида ўтказилган эркин кураш мусобақалари якунланди. Унда республикамиз терма командаси аъзолари тўққизинчи ўринни қўлга киритдилар. Кеча классик кураш мусобақалари бошланди.

КУБАЛИК СТУДЕНТНИНГ ЛОЙИҲАСИ

Кубалик йигит Молина Росалес Марио «КАМАЗ» автомобилларидан фойдаланувчи автокорхона лойиҳасини тузди. Ҳозирча бу Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институти битирувчисининг диплом иши, холос. Лекин комиссия лойиҳага «аъло» баҳо қўйганлиги Марионинг вақти келиб буни ўз ватанида рўёбга чиқаришга ишончини оширади.

Марио ва унинг олти нафар ватандоши — Тошкентда диплом олган дастлабки кубалик автомобиль транспорти ва йўллари инженерларидир. Бир ойдан кейин улар ватанига қайтадилар. Марио билан бирга унинг рафиқаси ёш врач Башорат Ҳидирова ҳам Кубага жўнаб кетади.

— Кубада автомобиль транспорти ва йўллари соҳасидаги мутахассислар жуда зарур,— деди Молина Росалес Марио. — Тошкентда олган билим ва кўникмаларимни у ерда фойда келтира оладиган даражада фойдаланаман, деб умид қиламан. Ўқиш йилларида студентларнинг илмий жамиятида қатнашганлигимиз, Тошкентнинг ихтисослашган корхоналарида практикадан ўтганлигимиз менга ва ўртоқларимга кўп нарсани ўргатди. Институт ўқитувчилари раҳбарлигида моторни қисмларга ажратиш ва йиғиш учун универсал стенд ясадим, ундан Кубада фойдаланиш мумкин бўлади. Ўзбекистонга келгунга қадар Гаванадаги Ленин номли мактабни битирганман. У ерда совет мутахассислари дарс беришган. Бу ерда Тошкентда ҳам педагоглар ўзларининг бутун билим ва тажрибаларини бизга ўргатдилар. Мен ва ватандошларимиз улардан жуда миннатдормиз.

(ЎзТАГ мухбири).

Диққат янгилик!

Самарали тозалагич

«САНАКС» самарали тозалаш воситаси квартирадаги санитария узели жиҳозларини яхши тозалайди, ошхона канализация қувурида қотиб қолган чиркни эритиб юборади.

Бундан ташқари микробларга қарши таъсир қилиш хусусияти бор.

«САНАКС» «ВНИИХИМпроект»нинг Урал филиалида ишлаб чиқилган.

«Союзбитхим», ««ВНИИХИМпроект»нинг Урал филиали.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

БИР ГАРАЖДА ЮЗ ҲАНГОМА

ФЕЛЬЕТОН

ҚАРШИМИЗДА темир тоғлар... Йўқ, бу табиат куч-қудрати билан эмас, балки Тошкент областлараро «Вторчермет» бошқармаси раҳбарларининг қўли билан яратилган темир тоғлар. Бир неча юз метрга чўзилиб кетган бу темир-терсак тоғлари орасидан ҳатто қамиш-қиёқлар, ўт-ўланлар ўсиб, тўқай тусига кирибди. Бошқарма гаражидаги бундай тартибсизлик, боқибеғамлик, ўзибўларчиликни кўриб, бу ерга аслида ёнилғини тежабтергаб сарфлаш масаласида келганлигимизни ҳам унутиб қўйибмиз.

Гапни нимадан бошлашни билмай турганимизда бошқарма гаражининг қоровули бизга ҳамроҳ бўлган касаба союз комитетининг раиси Муҳиддин Носировга ҳасрат қилиб қолди:

— Кечаси машиналар бакидаги ҳамма бензинни кимдир қуйиб олиб кетибди. Шунга мени айбдор қилишаяпти. Ахир ўзингиз айтинг, менда нима айб?

Ажабо, гараж-ку, территориянинг ичида. Бу ерда алоҳида қоровул пойлоқчи ити билан ухламай ўтирса-ю, уларни «сеҳрлаб», бир кечада шунча ёнилғини қайси «азамат» ўмариб кетганикин? Ўғрининг юрагига, гараж бошлиқларининг бепарволигига таҳсин айтиб, гаражнинг машиналар турган томонига юрдик. Афсуски, бу ердаги машиналарнинг қай бири эски, қай бири янги эканлигини ажратиб бўлмайди. Бирининг ғилдираги йўқ, бошқаси капоти очилганича ётипти, баъзиларини тўрт эллик чанг қоплаган. Булар қандай машиналар, нима учун ҳаракатсиз шу аҳволда ётибди? Бу саволга ҳам ҳеч ким жавоб беролмади.

Машина ремонт қилинадиган алоҳида жойдаги ғишт устида ҳам ёнилғи баки, ҳам машина кузови вазифасини бажарувчи идишга кўзимиз тушди.

— Бу қандай бак, нима қилиб турибди?

— Бунда мой сақланарди, ҳозир қолмаган,— деди гараж мудири вазифасини бажарувчи В. Резюков.— Биров тегмасин, деб ичкарига олиб кириб қўйганмиз.

— Шоферларга бензин қандай тартибда тарқатилади,— сўраймиз ундан.

— Талон асосида берамиз. Ҳар куни 100 километр йўл ҳисобидан талон тарқатилади.

— Борди-ю, шунча йўл босилмаса, ёнилғи қийматига яраша иш бажарилмасачи, буни ким назорат қилиб боради?

— Саволингиз тўғри, лекин бизда тартиб шундай.

Ажабо, ҳар бир шоферга ҳар куни шунга лойиқ иш бажарса бажармаса, 100 километрга етарли бензин бериш гаражга бир мири фойда-ю, уч мири зиён келтирмайдими? Ахир, шунчалик ҳам хўжасизлик, исрофгарчилик бўладими! Об-ҳаво иссиқ келган кунларда ҳатто ариқдаги сувнинг ҳам ҳисоб-китоби бўлади-ку. Сувда бор ҳисоб, бензинда йўқ экан-да? Ана шу савол-жавоблардан ҳам республика «Вторчермет» бирлашмасида, унинг Тошкент областлараро бошқармаси ва унинг цехларида ёнилғи-мойлаш материалларидан фойдаланиш, унинг сарфи устидан ҳисоб-китоб ишларини олиб боришга панжа орасидан қаралаётганлигига ишонч ҳосил қилдик.

Бунинг оқибатида нима бўлаяпти? Бирлашмада бензинга бўлган эҳтиёж аниқ ҳисобга олинмай, тахмин билан тарқатилмоқда. Бундай таваккалчилик эса ёнилғи сарфи ҳисоб-китобида анчагина чалкашликларга, аниқроғи, ўғирликлар келиб чиқишига олиб келмоқда. Мана биргина мисол: мутасадди раҳбарларнинг ўзлари имзо чекиб берган справкаларнинг бирида ўтган йили салкам 101 тонна, бошқасида эса 90,2 тонна бензин сарфланганлиги қайд этилган. Ўртадаги фарқ ўн ярим тоннага тенг. Дизель ёнилғиси сарфидаги фарқ ҳам қарийб 18 тоннани ташкил этади. Хўш, қайси бир ҳужжатга ишониш керак? Бошқарма бош бухгалтери М. Меликов ҳужжатларга қаёққа қараб имзо чекди экан? Шу икки справка солиштирилганда 26 минг 756 килограмм дизель ёнилғиси, 46 минг 700 килограмм машина мойи, 38 минг 683 килограмм веретен мойи камомати борлиги аниқланди.

Яна шуниси қизиқки, 1985 йил ва шу йилнинг биринчи кварталида дизель ёнилғисидан фойдаланишга моддий жавобгар шахс Л. Андреева имзо чеккан справкада бошқарманинг Сергелидаги цехи 33 минг 888 килограмм бензин, 8 минг 699 килограмм дизель ёнилғиси олганлиги кўрсатилган. Лекин цехда дизель ёнилғисининг сарфи ҳақидаги ҳужжатларни кундузи чироқ ёқиб ҳам топа олмадик. Фақат 1985 йилда 21 минг 350 килограмм, 1986 йилнинг биринчи кварталида эса 7 минг 300 килограмм дизель ёнилғиси сарфланганлиги журналда қайд этилган холос. Хўш қолган ёнилғи қаерга кетди?

Одатда йўл варақалари қатъий ҳисобда турадиган ҳужжат ҳисобланади. Уни фақат шу ишга жавобгар бўлган шахсларгина тўлатиши мумкин. Бу ерда эса спидометрнинг кўрсатишича, машинанинг қачон гараждан чиққани, кириб келган вақти кўрсатилмайди. Ёнилғи сарфи ҳақидаги бандни ҳайдовчиларнинг ўзлари қандай хоҳлашса шундай тўлдириб олишади. Гаражда ҳатто зарур журналлар ҳам йўқ. Бунинг оқибатида бензин, дизель ёнилғиси сарфи ҳисобини юритишда жиддий камчиликлар, баъзи қалбаки ҳужжатлар борлиги аниқланди. Ҳисоботларда ўтган йилнинг ноябрь-декабрь ойида 17 минг 240 литр бензин сарфланганлиги қайд қилинган. Йўл варақаларида эса бу рақам 12 минг 290 литрни ташкил этди. Шу бензиннинг 4950 литри ҳайдовчиларга берилган, қолган 1080 литр бензин эса изсиз йўқолган. Шу йилнинг январь ойида бундай ҳол яна такрорланган. 4460 литр бензин кимга берилганлиги кимларгадир аён, лекин биз учун сир бўлиб қолди.

Бунинг устига Сергели цехининг нефть омборида ёнилғи-мойлаш материаллари жуда ёмон аҳволда сақланмоқда. Нефть омборларида вақти-вақти билан инвентаризация ўтказилмайди. Ҳисоб-китоб ишлари ўлда-жўлда. Ҳаммаёқ мой, резервуарларда ўлчов жадваллари, зарур белгилар йўқ. Тепловозга ёнилғи қуйиш учун қоидага ҳилоф равишда темирйўл ёқасига иккита резервуар қўйилган. Бу ерда бир неча йил муқаддам нефть омбори қуришга киришилган эди. Лекин у бошланганича ётибди. Пойдевори чала-ярим битганда ташлаб кетилган. Цехнинг барча омборлари орқали берилаётган ёнилғининг ҳисоб-китоби йўқ. Ҳар ким пақирига сиққанча олиб кетяпти, чунки бу ерда на счётчик, на стандарт идишлар бор. Бундан ташқари ёнилғи тарқатиш ведомостлари пала-партиш тўлатилади. Ҳатто текшириш пайтида диспетчер Н. Ниёзова ҳужжатларга ўзича «тузатиш»лар киритишга уриниб кўрди.

Турган гапки, бундай хўжасизлик, исрофгарчилик, боқи-беғамлик турли кинғир ишларга, жиддий жиноятларга йўл очади. Бунинг учун аввало ташкилот раҳбарлари жавоб берадилар. Демак, улар «Кўза кунда эмас, кунида синади», нақлининг мағзини чақиб, ёнилғи-мойлаш материаллари сарфида тартиб ўрнатишлари ва жиноий ишларнинг вақтида олдини олишлари керак.

С. САЛИМОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат нефть инспекциясининг етакчи инспектори.

[«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 25 июлда чиқади].

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Шойида камалак жилоси

Хонатласнинг найзали йўл-йўл гуллари уни янада мафтункор қилган.

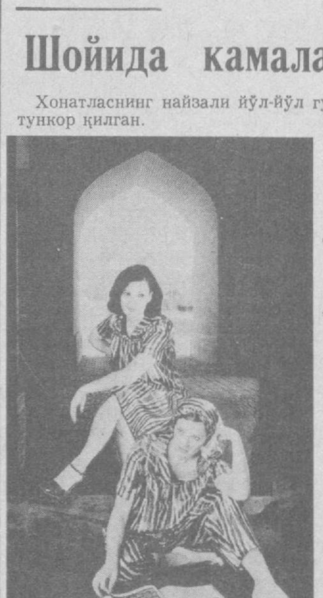

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Шаҳрисабз шойи тўқиш фабрикаси «Метлон» ялтироқ ип қўшиб янгича хонатлас тўқимоқда, тикув корхоналари эса бу шойидан либослар тикиб чиқармоқда.

Ялтироқ ипли хонатлас кўйлакларни универмаглар, ихтисослашган кийимлар магазинлари ва «Шарқ гули» фирма магазинидан сотиб олиш мумкин. Уларда 1 метрининг баҳоси 14 сўм 30 тийин бўлган хонатлас шойи газламаси ҳам сотилмоқда.

«УЗМЕСТПРОМ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ УЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.